

ชื่อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ศึกษา นายทวี วงศ์นาค **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว **ปีการศึกษา** 2547

บทคัดย่อ

การศึกษาคั่นคว้อครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด (2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด (3) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

แหล่งข้อมูลประกอบด้วยเอกสารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวม 7 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบฉบับบันทึกและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการศึกษาคั่นคว้อโดยการพรรณนา

ผลการศึกษาคั่นพบว่า (1) การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในด้านงบประมาณ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ด้านการอำนวยความสะดวกและด้านอื่นๆ มีระเบียบและกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจน การดำเนินการตามบทบาทจริงมีการปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในแผนและข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนในด้านบุคลากรและด้านอุปกรณ์ไม่พบระเบียบกฎหมายกำหนดไว้ การดำเนินการตามบทบาทจริงมีการปฏิบัติเป็นส่วนน้อย (2) ปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อให้เกิดความเป็นอิสระ ความคล่องตัวในการบริหารการจัดการและงบประมาณมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ (3) แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ตั้งกองการศึกษาในโครงสร้างการบริหารงาน ตั้งโรงเรียนกีฬา ส่งเสริมพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพใกล้เคียงกันทั้งจังหวัด จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ องค์การบริหารส่วนจังหวัด การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการค้นคว้าอิสระนี้ อย่างใกล้ชิดนับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร ที่ให้ความกรุณาชี้แนะเสนอแนะให้การเขียนรายงาน การศึกษามีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบคุณ คุณทินกร จุริมาศ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณ อาจารย์ชาญยุทธ บุศเนตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสิงห์โลกดงมันเหล่างามวิทยา อาจารย์ประสิทธิ์ ศักดิ์คำดวง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดธาตุ อำเภอเกษตรวิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 คุณชัยยุทธ มังศรี นิตกร 7ว. คุณสุรเกียรติ ฐิตะฐาน นิตกร 8ว. กลุ่มงานกฎหมายสำนักงาน คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และอาจารย์กิ่งทอง ชื่นสามพราน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าและ อาจารย์เสริม เคนโยธา อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก ที่กรุณาให้คำแนะนำ พิสูจน์อักษรในงานศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ายังได้รับการสนับสนุนกำลังใจ จากครอบครัวเป็นอย่างดี ซึ่ง ถือว่ามีค่าอย่างยิ่ง ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้เป็น สาธารณะประโยชน์แก่ผู้สนใจในการศึกษาทั้งหมด

ทวี วงศ์นาค

กันยายน 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า.....	4
กรอบแนวคิดทางทฤษฎีในการศึกษาค้นคว้า.....	4
คำถามการศึกษาค้นคว้า.....	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้า.....	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ.....	10
แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	12
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน	
การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	15
- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540	15
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง	
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542.....	17
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545.....	23
ลักษณะทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
แหล่งข้อมูล.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้า.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
บทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน	
การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด.....	36
ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและสนับสนุน	
การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด.....	46
แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา	
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด.....	47
บทที่ 5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	51
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า.....	51
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	51
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	52
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	60
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด.....	66
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย.....	74
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	80
ภาคผนวก ง แบบกรอกข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย.....	82
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์.....	84
ประวัติผู้ศึกษา.....	90

๗
สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	5
ภาพที่ 1.2 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด.....	28

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงงบประมาณรายจ่ายการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ของ อบจ. ร้อยเอ็ด ปี 2544.....	38
ตารางที่ 2 แสดงงบประมาณรายจ่ายการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ของ อบจ. ร้อยเอ็ด ปี 2545.....	39
ตารางที่ 3 แสดงงบประมาณรายจ่ายการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ของ อบจ. ร้อยเอ็ด ปี 2546.....	41

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ศึกษาค้นคว้าอิสระ

การบริหารการศึกษาของไทยในปัจจุบัน มีหน่วยงานรับผิดชอบการจัดอยู่หลายกระทรวง ทบวง กรม เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงยุติธรรม มีทั้งที่เป็น การศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน การอบรมและการศึกษาอาชีพ การศึกษาตาม อัยาศัย และมีระดับการบริหารหลายระดับหลายขั้นตอน โดยเฉพาะการศึกษาในระบบโรงเรียนมี การจัดส่วนราชการเป็นหน่วยงานส่วนกลาง มีทั้งหน่วยงานสถานศึกษาตั้งอยู่ในภูมิภาค การ บริหารงานก็ต้องขึ้นต่อส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ แม้กระทั่งสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน่วยงานกระจายลงในระดับ จังหวัด ระดับอำเภอ ที่แยกไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนจัดให้มีระบบบริหารงานในรูปองค์กร คณะบุคคลเป็นหลัก ก็กลายเป็นหน่วยงานส่วนกลาง ที่ต้องรับฟังนโยบายและการกำหนดแนวทางการ บริหารจากส่วนกลาง เช่นเดียวกัน ขณะเดียวกันสถานศึกษาที่สังกัดท้องถิ่น คือ กรุงเทพมหานคร เทศบาลและเมืองพัทยา แม้ว่าเป็นรูปแบบการบริหารงานท้องถิ่น แต่การกำหนดนโยบายการ บริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ ส่วนใหญ่ก็ยังคงถูกกำหนดมาจาก หน่วยงานส่วนกลาง รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานที่โรงเรียนด้วย ดังนั้นรูปแบบการบริหาร การศึกษาของไทยในภาพรวม จึงเป็นแบบศูนย์รวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางเกือบจะทั้งระบบ (อุทัย บุญประเสริฐ. 2545 : 90-91)

ปัจจุบันนี้แนวคิดเรื่องการกระจายอำนาจ มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่นให้ เป็น ผู้ดำเนินการมากขึ้น โดยส่วนกลางเป็นเพียงผู้กำหนดนโยบายในภาพรวมที่สำคัญ ซึ่งรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 289 ที่กำหนดให้รัฐกระจาย อำนาจการบริหารสู่ท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้ ให้องค์กร การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีอิสระในการกำหนดนโยบายและมีหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ส่วน ในด้านการศึกษาซึ่งได้กำหนดให้องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจะจัดการศึกษาตลอดจน การฝึกอบรมด้านวิชาการให้กับประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในส่วนที่สัมพันธ์กับท้องถิ่น มาตรา 9 (2) ระบุไว้ว่า การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักให้มีการกระจายอำนาจ ไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขตพื้นที่ สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ราชกิจจานุ-เบกษา) การกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษานั้นถือว่าเป็นการถ่ายโอน (Transfer) หรือการมอบหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปผู้ส่วนต่าง ๆ ขององค์กร หรือตามลำดับชั้นขององค์กร โดยให้ทุกส่วนในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทั้งนี้การให้บุคคล คณะบุคคลหรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารนั้น เป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตย การกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษา จะทำให้บางส่วนขององค์กรมีความเป็นอิสระ ในแบบที่เรียกว่า มี Autonomy จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการกระจายอำนาจ คือการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษา

ในการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษานั้นเมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และตามแนวพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 แล้ว เห็นว่าควรที่จะต้องกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ การบริหารจัดการศึกษาในแต่ละท้องถิ่น สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้โดยตรง

นอกจากนี้จากการที่ศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พบว่าสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา การกระจายอำนาจไว้ในมาตรา 42, 43, 46, 53, 55, 81, 284 และมาตรา 289 นั้น ยังระบุให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิ์ที่จะจัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และมีส่วนร่วมในการศึกษาของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อ มาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ตามกฎหมายที่บัญญัติและการจัดการศึกษาอบรมในท้องถิ่นตามวรรคสองนั้นองค์กรปกครองท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศีลธรรมอันดีงามของท้องถิ่นด้วย (รัฐธรรมนูญ : 2540)

ส่วนข้อบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึงเรื่องการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษา ในรายละเอียดว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ในส่วนที่ 1 ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ โดยกำหนดไว้ในมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจบริหารและการจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจที่กำหนดในกระทรวง และมาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ระบุไว้ในหมวด 5 ใน ส่วนที่ 2 ว่าด้วยการบริหารและจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 41 ให้องค์กร ส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความ เหมาะสม และความต้องการภายใน ท้องถิ่น แต่ในมาตรา 42 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น และให้มีหน้าที่ประสานส่งเสริมองค์กรปกครองท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษารวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณ อุดหนุน การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542)

ในส่วนของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่นให้เป็นผู้ดำเนินการมาก ขึ้น โดยส่วนกลางเป็นเพียงผู้กำหนดนโยบายในภาพรวมเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับ งานด้านการศึกษา นั้น ได้กล่าวไว้ในมาตรา 16 ได้ระบุให้เทศบาลเมืองพัทยาและองค์การบริหาร ส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนใน ท้องถิ่นพียงตนเอง โดยเฉพาะมาตรา 16 (9) ได้กำหนดให้มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาได้ มาตรา 17 (6) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาได้ ในมาตรา 30 (1) กำหนดให้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ ให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติบังคับใช้ ให้แก่ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ภายในระยะเวลาที่กำหนดใน (ก) ภารกิจที่เน้นดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและ องค์กรปกครองท้องถิ่นหรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ ดำเนินการเสร็จสิ้นภายในสี่ปี

จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ ที่สุดในแต่ละจังหวัด และการที่กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ทางด้านการศึกษาหลายประการ เช่น มีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความต้องการ มีส่วนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อบรมของภาครัฐ การส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาด้านต่าง ๆ ตลอดจนการฝึกอาชีพตามความ ต้องการ แนวโน้มในอนาคต ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540 และที่ปรับปรุง

แก้ไข พร้อมทั้งกฎกระทรวงต่าง ๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ที่จะเปิดโอกาสให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด สามารถจัดการศึกษาได้ตามต้องการและความพร้อมของท้องถิ่นเอง หรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ การส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในฐานะที่ศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้เป็นประชากรของจังหวัดร้อยเอ็ดและมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเห็นว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงบประมาณเป็นของตนเอง ได้ดำเนินการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ในจังหวัดมาเป็นระยะเวลานานและเห็นว่าโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมมีความพอเพียงแล้ว ดังนั้นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดควร ที่จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของจังหวัดให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกันทั่วทั้งจังหวัด เพื่อให้การจัดการศึกษาของจังหวัดมีคุณภาพที่ดี ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงอยากทราบว่าในปัจจุบันองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างไร มีปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา และมีแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างไร จึงให้ความสนใจและให้ความสำคัญอย่างยิ่งที่จะมีการศึกษาค้นคว้า ให้ทราบถึงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในระยะเวลาที่ผ่านมาและปัจจุบัน สภาพปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไข ความต้องการขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาในด้านต่าง ๆ ด้วยเหตุผลความจำเป็นและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรวิจัยในเรื่องนี้ขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

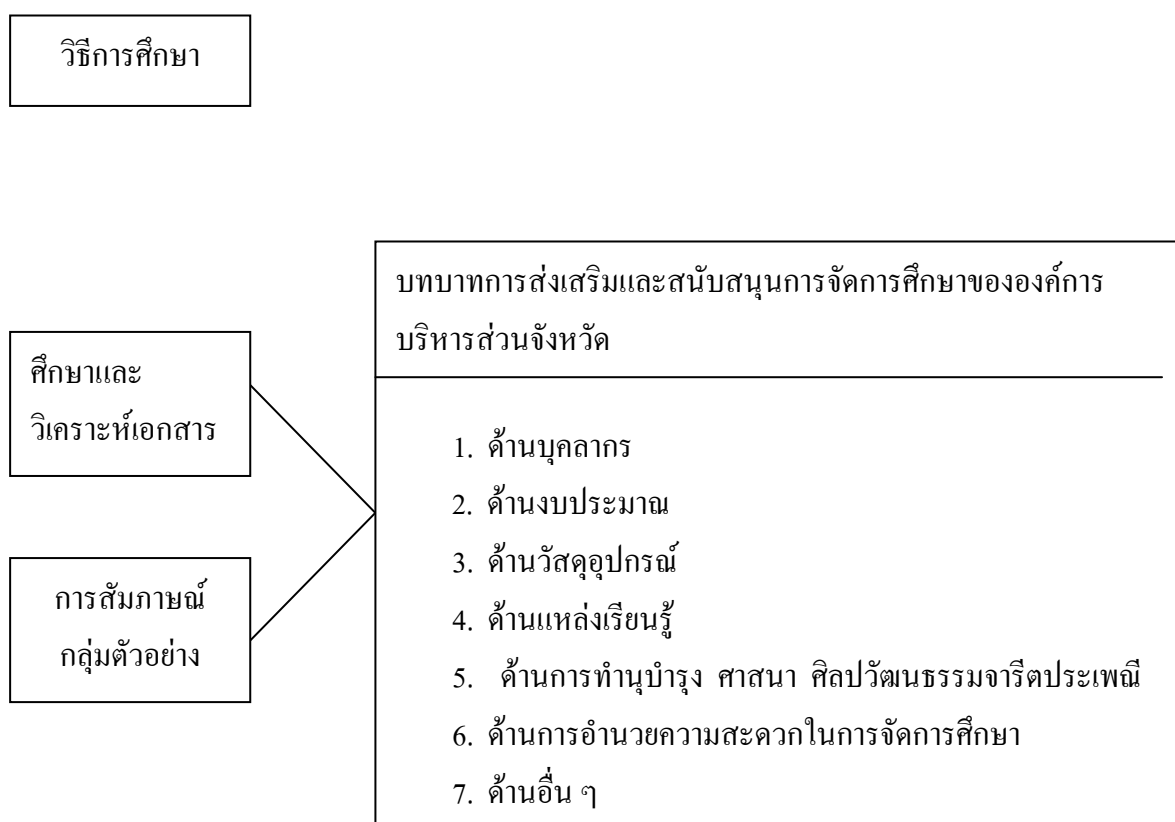
- 2.1 เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วน – จังหวัดร้อยเอ็ด

3. กรอบแนวคิดทางทฤษฎีในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษามหาวิทยาลัยการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ตามบทบาทที่กำหนดในกฎหมายพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

และการจัดการศึกษา และการดำเนินการตามสภาพความเป็นจริง ตามข้อบัญญัติแผนงานโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการศึกษาข้อบัญญัติและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในระบบ การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการทำนุบำรุง ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านอื่นๆ จึงเขียนเป็นแผนภูมิ ดังนี้

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

4. คำถามการศึกษาค้นคว้า

4.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้ง 7 ด้าน อย่างไร

4.2 การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร

4.3 แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดมีลักษณะการดำเนินการอย่างไร

5. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

5.1 บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนด้านบุคลากร

5.2 บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนด้านงบประมาณ

5.3 บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์

5.4 ด้านแหล่งเรียนรู้

5.5 ด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี

5.6 บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา

5.7 บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนด้านอื่นๆ

ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้ง 7 ด้านนี้มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะการดำเนินการอย่างไร

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540

6.2 การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา หมายถึง การให้การส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาแบบอรรถาศัย โดย จัดทำแผนงาน โครงการรองรับและให้การสนับสนุน ตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน จังหวัดในด้านต่างๆ ดังนี้

6.2.1 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านบุคลากร หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยเอ็ด ได้จัดบุคลากรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

6.2.2 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านงบประมาณ หมายถึง องค์การบริหารส่วน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดสรรงบประมาณส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัด ร้อยเอ็ด

6.2.3 ส่งเสริมและสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยเอ็ด ได้จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัด ร้อยเอ็ด

6.2.4 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ หมายถึง องค์การบริหารส่วน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทุกประเภทในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของจังหวัด

6.2.5 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการทำนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมจารีต ประเพณี หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการทำนุ บำรุง ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ในเขตพื้นที่จังหวัด

6.2.6 การส่งเสริมและสนับสนุนด้าน การอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

6.2.7 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านอื่น ๆ หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยเอ็ด ได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดด้านอื่น ๆ นอกจากที่ได้กล่าวมา

6.3 สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับที่อยู่ในเขตพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

6.4 การถ่ายโอนภารกิจ หมายถึง การถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการ กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้า

7.1 ผลของการศึกษาค้นคว้าจะใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการวางแผน การพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพในอนาคต

7.2 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพแก่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหาร

ส่วนจังหวัด

- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540
 - พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
 - พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545
4. ลักษณะทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด
 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นหลักการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยยึดหลักการสำคัญ คือ การถ่ายโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่น ดำเนินการเองปกครองตนเองโดยอิสระตามสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นขึ้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือได้ว่าเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ตามแนวความคิดของหลักกระจายอำนาจการปกครอง

ในเรื่องการกระจายอำนาจ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญและคำจำกัดความหรือความหมายไว้อย่างหลากหลาย อาทิ

ลิขิต ชีรเวคิน (2535 :10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการกระจายอำนาจ ไว้ว่าการกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญต่อทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม สรุปเป็น 2 ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจ เป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เนื่องด้วยระบอบประชาธิปไตยต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติ และโครงสร้างส่วนฐาน คือ ระดับท้องถิ่น จัดการปกครองตนเองในรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ รากแก้วเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการ ปกครองตนเอง ในลักษณะที่มีความอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็จะต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

1.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

สำหรับความหมายของการกระจายอำนาจ มีนักวิชาการหลายท่าน อาทิ เช่น ประทาน คงฤทธิศึกษาการและประหยัด หงษ์ทองคำ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ซึ่งพอสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ (Decentralization) แบ่งออกได้ 2 ความหมาย คือ

1) การกระจายอำนาจตามอาณาเขต (Size and Boundary) หมายถึงการมอบอำนาจไปให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการ หรือบริหารสาธารณะในเขตท้องที่แต่ละท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล

2) การกระจายอำนาจตามภารกิจ (Functional) การมอบอำนาจให้องค์กรสาธารณะ

จัดทำกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้มีอิสระในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับเทคนิคของงานนั้น เช่น การไฟฟ้า ประปา และองค์การโทรศัพท์ เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในลักษณะการกระจายอำนาจนั้น อาจจะเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น หรือโดยการแต่งตั้งจากราชการส่วนกลางก็ได้ สารของการกระจายอำนาจนั้นอยู่ที่ว่า ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง (Autonomy) บางประการโดยท้องถิ่นได้รับมอบอำนาจนี้จากส่วนกลาง นอกจากนี้ยังเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลส่วนกลาง โดยมอบอำนาจหน้าที่ที่รัฐบาลส่วนกลางต้องดำเนินการไปให้ท้องถิ่นจัดทำ แล้วยังเป็นการลดอำนาจหน้าที่ของ รัฐบาลกลางในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ได้รับมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการด้วย

1.2 หลักการกระจายอำนาจ

หลักการกระจายอำนาจ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ

1) มีความเป็นนิติบุคคล (Artificial Person) การกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้ององค์การเป็นนิติบุคคล ต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การมีองค์การนิติบุคคลต่างหากนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สินและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2) มีอำนาจในการบริหารงาน (Autonomy) ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะหากองค์กรเหล่านั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์การเช่นนี้จะมีลักษณะไม่ผิดไปจากหน่วยงานการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ที่ ทั่วภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์การการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่มีข้อน่าสังเกตว่า อำนาจอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควร ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป จนทำให้เกิดความกระทบกระทั่งต่อเอกภาพและอธิปไตย (Unity and Sovereignty) ของประเทศ หรืออาจกล่าวได้ว่าองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น มิใช่เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอธิปไตยเป็นของตนเอง หากแต่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่กำหนดให้ และให้มืองค์การที่จำเป็นสำหรับหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติ และบริหารกิจการ อันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3) ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจทำได้หลายระดับ

แล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของท้องถิ่น เฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตน เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่นมากกว่านั้นถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้

4) มิงบประมาณของตนเอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วย การให้องค์การปกครองท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บและบริหารรายได้ด้วยตนเองนี้เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์การปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหาร และการบริการประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบหลักการ 4 ประการ ของหลักการกระจายอำนาจตามที่กล่าวมานี้ หากองค์การปกครอง หรือ หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบการกระจายอำนาจครบทั้ง 4 ประการ และสามารถปฏิบัติงานโดยปราศจากการควบคุม หรือแทรกแซงจากหน่วยงานในระดับสูงกว่า ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคแล้ว ย่อมเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นหรือ หน่วยงานท้องถิ่นที่มีความสมบูรณ์และพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อท้องถิ่นของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้ก็ย่อมขึ้นอยู่กับส่วนประกอบอื่น ๆ อีกด้วย

2. แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

2.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นในรูปการปกครองตนเอง (Local self Government) เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับแนวความคิดและทฤษฎีการกระจายอำนาจ (Decentralization) ได้มีนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วิญญู อังคนารักษ์ (2519 : 4) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปลักษณะของการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเอง เพื่อประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ทำให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรงกับความประสงค์ของประชาชน โดยเหตุที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น และย่อมมีความผูกพันกับท้องถิ่นนั้น โดยมิงบประมาณของตนเองและมีอิสระในการบริหารงาน

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518 : 13) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ หรือกระจายอำนาจไปในหน่วยปกครองที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจ ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารภายในขอบเขต อำนาจหน้าที่และอาณาเขตของคนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ประทาน คงฤทธิศึกษาการ (2525 : 7) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจาก การกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐโดยนัยนี้จะเกิดการทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2526 : 10) ได้สรุปรวบรวมความหมายของการปกครองท้องถิ่นของนักวิชาการชาวต่างประเทศไว้ดังนี้

1) William A. Robson ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองส่วนหนึ่งของประเทศ ซึ่งมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร อำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ เพราะองค์การปกครองท้องถิ่นมิใช่ชุมชนที่มีอำนาจอธิปไตย องค์การปกครองท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal rights) และมีองค์การที่จำเป็น (Necessary Organization) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นนั่นเอง

2) William V. Holloway กล่าวว่า “การปกครองตนเองของท้องถิ่น” หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง มีสภาท้องถิ่นที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

3) Daniel Wit ให้ความหมายว่า “การปกครองท้องถิ่น” หมายถึงการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันรับผิดชอบทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น

จากคำจำกัดความหรือความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่น ข้างต้น สรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองของรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาให้ประชาชนในเขตพื้นที่มีความคล่องตัวในการปฏิบัติ องค์การหน่วยปกครองท้องถิ่นดังกล่าวนี้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจและดำเนินกิจการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายในท้องถิ่นของตนเท่านั้น และหน่วยการ ปกครองท้องถิ่นนี้ต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

2.2 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

เพื่อให้เห็นภาพของการปกครองท้องถิ่น หรือหน่วยงานปกครองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น จึงขอเสนอแนวคิดของประธาน คณะนิติศึกษาการ (2525 :10) ซึ่งได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1) หน่วยปกครองท้องถิ่น จะได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายและหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะต้องมีสภาพเป็นนิติบุคคล

2) หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้น จะต้องไม่อยู่ในการบังคับบัญชา (Hi-erarchy) ของหน่วยงานทางราชการ เพราะต้องเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจปกครองตนเอง

3) หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ตั้งขึ้น ต้องมีองค์กรที่มาจากการเลือกตั้ง (Election) โดยประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน (Political Participation)

4) หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น จะต้องมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ (Revenue) โดยอนุญาตจากรัฐ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้นำมาบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

5) หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ควรมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตน ตามครรลองของการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง

6) หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ควรมีอำนาจในการออกกฎข้อบังคับ เพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติไปตามนโยบาย หรือความต้องการแห่งท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้กฎข้อบังคับทั้งปวงย่อมไม่ ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ

2.3 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

พูนศักดิ์ วานิชวิเศษกุล (2532 : 41-43) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตย อันมีผลเนื่องมาจาก

1) องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาของระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติ มีกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

2) การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน เพราะการพัฒนาการเมืองในวงกว้าง จะนำไปสู่ความเข้าใจทางการเมืองระดับชาติ โดยง่าย

3) การปกครองท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้แจ่มแจ้งของการเมือง (Political Maturity) กล่าวคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหารการเมือง ท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันตามวิถีทางการเมือง ทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมือง

4) การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชน ด้วยเหตุที่ การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ชิด และเกี่ยวข้องกับการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรมการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอ ก็จะมีผลทำให้เกิดความสำคัญ และมีชีวิตชีวาต่อการ ปกครองท้องถิ่นจะ มีความเกี่ยวพันและเข้าสู่ระบบการเมืองอยู่ตลอดเวลา

5) การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ นักการเมืองท้องถิ่นผ่านการ เรียนรู้ทางการเมืองท้องถิ่น ทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น ด้วยเหตุที่ได้รับความ ศรัทธาจากประชาชน ซึ่งทำให้ได้รับการเลือกตั้งในระดับที่สูงขึ้น

3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของ ท้องถิ่น ซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติกฎหมายระเบียบดังที่จะกล่าวถึง ต่อไปนี้

3.1 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วน จังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2542 ดังนี้

1. ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายหลักของชาติ
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและประสานการจัดทำแผนพัฒนา จังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
3. สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น
4. ประสานงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพตำบล และราชการส่วน ท้องถิ่นอื่น
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาพตำบลและหน่วยงานราชการ ส่วนท้องถิ่นอื่น
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2489 เฉพาะภายในเขตสภาพตำบล

7. คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (7 ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (พ.ร.บ. ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2542)

8. จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่เขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

9. จัดทำกิจการอื่น ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

นอกจากนี้ บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นโดยตราเป็นข้อบัญญัติ แล้วนอกจากนี้ยังมีหน้าที่ตามกฎหมาย พ.ศ. 254 ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ให้กิจการดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น สมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำและจัดหาสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น

- 1) จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
- 2) กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 3) บำบัดน้ำเสีย
- 4) บำรุงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5) วางแผนผัง
- 6) จัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง
- 7) จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ
- 8) จัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถและตลาด
- 9) ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย
- 10) รักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- 11) จัดการศึกษา ทำนุบำรุงศาสนา และบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 12) จัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวน-

สาธารณสุขและสวนสัตว์ ตลอดจนสถานที่ประชุมสำหรับราษฎร

- 13) จัดให้มีการสังคมนาสงเคราะห์และสาธารณสุขการ
- 14) ป้องกันและบำบัดรักษาโรค
- 15) จัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล
- 16) ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 17) ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ
- 18) กิจกรรมที่มีได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัด (กองเทพ เคลือบพณิชกุล, 2545 : 38-39)

ตามพระราชกฤษฎีกา ระเบียบข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2541 ได้แบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา 4 ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยแบ่งหน่วยการบริหารออกเป็น ดังนี้

- 1) ส่วนอำนวยการ
- 2) ส่วนกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 3) ส่วนแผนงานและงบประมาณ
- 4) ส่วนการคลัง
- 5) ส่วนช่าง
- 6) ส่วนอื่น ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ.)

ให้มีหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วน

การแบ่งส่วนราชการภายในส่วนต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามประกาศ องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยความเห็นชอบของ ก.จ. และให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในประกาศดังกล่าวด้วย (กองเทพ เคลือบพณิชกุล, 2545 : 30)

3.2 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

1) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พันธกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยาและ

กรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ ส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ การจัดการศึกษา การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การส่งเสริม กีฬา การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส (ม.16, 17, 18) การกระจายอำนาจ การจัดการศึกษาอบรมให้ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัด การศึกษาอบรมเอง และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในการจัดการฝึกอบรมของรัฐ ใน ส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นได้กำหนดพันธกิจในการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการ ศึกษาไว้ใน มาตรา 17 (2) การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการพัฒนาท้องถิ่น มาตรา 17 (3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ ขององค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น มาตรา 17 (4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 17 (6) การจัดการศึกษา มาตรา 17 (9) การส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม มาตรา 17 (18) การส่งเสริมกีฬา จารีตประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มาตรา 17 (20) การจัดให้มี พิพิธภัณฑสถาน และหอจดหมายเหตุ มาตรา 17 (25) การสนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการพัฒนาท้องถิ่น มาตรา 17 (27) การสังคมสงเคราะห์และการ พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็กสตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส มาตรา 17 (1) การทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ ตนเอง และการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

2) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 35 กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำแผนตามมาตรา 30 และแผนปฏิบัติ ตามมาตรา 32 ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่คณะกรรมการเริ่มปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งแผนการ ดังกล่าวนั้นคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำเสนอรัฐสภาทราบพร้อมทั้งประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไปเล่ม 118 ตอนพิเศษ 4 ง วันที่ 18 มกราคม 2544

แผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองท้องถิ่นตามมาตรา 30 แห่ง พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยกันเองให้ชัดเจน โดยองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นใดหรือแห่งใดที่มีความพร้อม ในการรับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในกิจการให้ ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 4 ปี สำหรับองค์กรปกครองท้องถิ่นประเภทใดหรือแห่งใดที่ไม่ สามารถจะรับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และภารกิจภายใน 4 ปี ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 10 ปี รวมทั้งกำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้องค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละ

ประเภทอย่างเหมาะสม โดยให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้
รัฐบาล ภายในปี พ.ศ. 2544 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้
เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลภายในไม่เกิน พ.ศ. 2549 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 โดย
การเพิ่มสัดส่วนอย่างต่อเนื่อง ตามระยะเวลาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอน

สำหรับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามมาตรา 78 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และในมาตรา 282 ถึง
มาตรา 290 ที่ให้ความสำคัญแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของ
ประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบาย
การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง การมีอำนาจหน้าที่ของ
ตนเองโดยเฉพาะ ทั้งนี้รัฐบาลเป็นผู้กำหนดดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายใน
กรอบของกฎหมาย รวมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามมาตรา 32 (1) การถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหลักการและ
สาระสำคัญ ดังนี้

3.2.1 หลักการถ่ายโอนภารกิจ

รูปแบบการถ่ายโอน ยึดหลักเกณฑ์ทั่วไปของแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรูปแบบการถ่ายโอน 3 ลักษณะดังนี้

- 1) ภารกิจที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง แบ่งเป็น 3 ประเภท
 1. ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง หรือผลิตบริการ
สาธารณะเอง
 2. ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ
 3. ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแต่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น อาจซื้อบริการจากภาคเอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วน -
ท้องถิ่นอื่น
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกับรัฐ
- 3) ภารกิจที่รัฐยังคงดำเนินการอยู่ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจะ
ดำเนินการได้

3.2.2 สารสำคัญการถ่ายโอนภารกิจ

1) ภารกิจที่ถ่ายโอน แผนปฏิบัติการได้ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอน และระบุกิจกรรมเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทเลือกทำโดยอิสระ เนื่องจากภารกิจหลายเรื่องไม่ควร บังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำกิจกรรม ตามแผนงบประมาณที่ส่วนราชการตั้งไว้เดิม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีอิสระในการที่จะเลือกกิจกรรมประเภทนี้ ตามที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเห็นความจำเป็น และประเภท “หน้าที่ที่ต้องทำ” โดยมีหลักเกณฑ์ว่า งานใดเป็นเรื่อง ของการมอบอำนาจและการใช้อำนาจ รวมทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนหรือ ความจำเป็นพื้นฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อรับโอนไปแล้วถือว่าเป็นความรับผิดชอบของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังต้องดำเนินการต่อไป เพื่อเป็นหลักประกันในการจัดการบริการ สาธารณะแก่ประชาชน เมื่อมีการถ่ายโอนกิจการคณะกรรมการกระจายอำนาจให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ การถ่ายโอนภารกิจทั้ง 6 ด้าน รวมมีการถ่าย โอนภารกิจทั้งสิ้น 245 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ 50 กรม ใน 11 กระทรวง ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีการถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 87 เรื่อง มีส่วนราชการ ที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 17 กรม ใน 7 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

1.1 การคมนาคมและการขนส่ง

- 1) การคมนาคมและการขนส่งทางบก
- 2) การคมนาคมและการขนส่งทางน้ำ

1.2 สาธารณูปโภค

- แหล่งน้ำ / ระบบประปาชนบท

1.3 สาธารณูปการ

- จัดให้มีและควบคุมตลาด

1.4 การผังเมือง

1.5 การควบคุมอาคาร

2. งานด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีการถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 103 เรื่อง มีส่วน ราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 26 กรม ใน 7 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

2.1 งานส่งเสริมอาชีพ

2.2 งานสวัสดิการสังคม

- การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อย

โอกาส

2.3 งานนันทนาการ

- 1) การส่งเสริมกีฬา
- 2) การจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

2.4 งานการศึกษา

- 1) การจัดการศึกษาในระบบ
- 2) การจัดการศึกษานอกระบบ

2.5 งานการสาธารณสุข

- การสาธารณสุข การรักษาพยาบาลและการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ

2.6 การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยมีการถ่ายโอนภารกิจจำนวน 17 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 9 กรม ใน 6 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

3.1 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชนและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

3.2 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.3 การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4. ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน การพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยวมีการถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 19 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 6 กรม ใน 5 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

4.1 งานการวางแผน

4.2 งานการพัฒนาเทคโนโลยี

4.3 งานการส่งเสริมการลงทุน

4.4 งานการพาณิชย์กรรม

4.5 งานการพัฒนาอุตสาหกรรม

4.6 งานการท่องเที่ยว

5. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีการถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 17 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 9 กรม ใน 5 กระทรวง แบ่งเป็น กลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

5.1 งานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองและบำรุงรักษาป่า

5.2 งานการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

5.3 งานการดูแลรักษาที่สาธารณะ

6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 2 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 1 กรม ใน 1 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

งานการปกป้องคุ้มครอง ดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ โดยรายละเอียดการถ่ายโอนภารกิจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและได้กำหนด โดยมอบให้ คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนการปฏิบัติเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจมีสาระที่เป็น ส่วนของกลุ่มงานสวัสดิการ งานนันทนาการ และการศึกษาพอที่จะสรุปได้ดังนี้

1) งานสวัสดิการสังคม

การสังคมสงเคราะห์ พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส ใน กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ภารกิจที่ถ่ายโอนได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถ่ายโอนในปี 2545 ถ่ายโอนภารกิจ ให้กับเทศบาล อบต. และ อบจ. โดยให้เป็นกลุ่มงานหน้าที่ที่ต้องนำสู่การ ปฏิบัติ

2) งานนันทนาการ

งานส่งเสริมกีฬา ส่วนราชการถ่ายโอน คือ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ถ่ายโอนงานสนามกีฬาระดับจังหวัดใน พ.ศ. 2544 ให้กับ อบจ. กทม. โดยให้เป็นหน้าที่ที่ต้องทำ เร่งด่วน และการสร้างลานอเนกประสงค์ ในปี 2544 ให้เทศบาล อบต. อบจ. โดยให้เลือกทำ โดยอิสระ และการกีฬาแห่งประเทศไทยจากสำนักนายกรัฐมนตรี ถ่ายโอนโครงการลานกีฬา อเนกประสงค์ระดับตำบล ในปี 2544 ให้กับอบต. โดยให้เลือกทำโดยอิสระ

3) งานการศึกษา

1. การจัดการศึกษาในระบบ ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ภารกิจที่ถ่ายโอน ได้แก่ การศึกษาก่อนวัยเรียนหรือปฐมวัย (อนุบาลอายุ 4 - 6 ปี) กับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ถ่ายโอนให้เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมจะถ่าย โอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท โดยให้ถือว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องทำและกิจกรรม การจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (วัดศุกการศึกษา) กิจกรรมอาหารเสริม (นม) ถ่ายโอนในปี 2544 ให้กับเทศบาล เมืองพัทยา อบต. และ อบจ. โดยเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ

2. การจัดการศึกษานอกระบบ ในกรมสามัญศึกษา ถ่ายโอนภารกิจจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษา) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์การประเมิน ความพร้อมจะถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท โดยให้ถือว่าเป็นหน้าที่ที่ ต้องทำ นอกจากนี้ จะถ่ายโอนงานการศึกษาพิเศษ โครงการพัฒนาการศึกษาพิเศษ โครงการจัด

การศึกษาเพื่อคนพิการ งานจัดการศึกษาสงเคราะห์ งานดำเนินการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม) ในปี 2544 ให้กับเทศบาล, เมืองพัทยา อบต.
อบจ. โดยเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ

3. สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถ่ายโอนโครงการอาหารกลางวันให้แก่
เทศบาลเมืองพัทยา อบต. อบจ. ในปี 2544 ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ส่วนในกรมศาสนา ถ่าย
โอนศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษาและกิจกรรมอาหารเสริม (นม) ให้แก่เทศบาล อบต.
อบจ. ในปี 2545 และปี 2544 ตามลำดับโดยถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี การให้การศึกษาแก่ชาวเขาและประชาชนห่างไกลการคมนาคมโครงการถ่าย
โอนอาหารเสริม (นม) ให้ เทศบาล อบต. อบจ. ในปี 2544 โดยถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ

4. การจัดการศึกษานอกระบบ กรมการศึกษานอกโรงเรียน การดำเนินงานที่อ่าน
หนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชน ถ่านโอนให้กับเทศบาลเมืองพัทยา อบต. กทม. ในปี
2545 โดยให้เลือกทำโดยอิสระ โครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม (นม) (สำหรับนักเรียน
บนภูเขา) ให้กับ อบต. ในปี 2544 ให้เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ถ่ายโอนงานห้องสมุดประจำอำเภอ /
ประจำจังหวัดให้กับ อบจ. ในปี พ.ศ. 2545 โดยเลือกทำโดยอิสระ ถ่ายโอนศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียนระดับอำเภอ หรือศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับเขต โอนให้องค์กร
ปกครองท้องถิ่นทุกประเภท เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อม
ส่วนในกรมอาชีวศึกษาถ่ายโอนงานโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ชาวไทย 5 จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ กับโครงการพัฒนาการศึกษาชุมชนชนบทบนพื้นที่สูงให้กับ อบจ. ในปี 2546 โดยเป็น
หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,
2545)

3.3 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีสิทธิในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ในหลายส่วนในมาตรา 9 การ
จัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบาย มีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และ องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ
และประเภทการศึกษา

4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและ
พัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง
ท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคม
อื่นกำหนดใน มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล
ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและ
สถาบันสังคมอื่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวง มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ
และสถาบันสังคมอื่นส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคม โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน
เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร และจกเลือกสรรภูมิ
ปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ
รวมทั้งหาวิธีสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการพัฒนาระหว่างชุมชน ในหมวด 5
ส่วนที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 41 องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความ
เหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธี
ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการ
ประสานงานและ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับ
นโยบาย และได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัด
การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมวดที่ 8 ทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา
มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจาก
รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน
องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัด
การศึกษา ดังนี้

1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจ
จัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด

2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน
องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดม

ทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และ ทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม และความจำเป็น ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการ ระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุน และการใช้มาตรการลดหย่อนภาษี ตาม ความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

4. ลักษณะทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

4.1 สภาพทั่วไป

จังหวัดร้อยเอ็ดตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ห่างจาก กรุงเทพมหานคร ระยะทาง 512 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 8,299.46 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 5,187,156 ไร่ ประชากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544 รวมทั้งสิ้น 1,319,589 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด มีจำนวน 153,230 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเสลภูมิ มีจำนวน 124,757 คน และอำเภอสุวรรณภูมิ มีจำนวน 118,200 คน อำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด 309 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ อำเภอจังหาร 296 คนต่อตารางกิโลเมตร และกิ่งอำเภอเชียงขวัญ 216 คนต่อ ตารางกิโลเมตร

จังหวัดร้อยเอ็ดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 17 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ 192 ตำบล 2,412 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 17 เทศบาล และ 186 องค์การบริหารส่วนตำบล มีการคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางอากาศ ทางบกได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 23 , 202 , 214 และ 215 ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2043 , 2045 , 2046 และ 2227 ซึ่งใช้ติดต่อภายใน จังหวัดและเชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียง สำหรับการคมนาคมทางอากาศ มีสนามบินพาณิชย์ ภายในประเทศชั้น (2) 1 แห่ง มีบริษัท พีบีแอร์ เปิดให้บริการเที่ยวบินโดยเครื่องบินขนาด 70 ที่นั่งบินไปกลับระหว่าง กรุงเทพฯ – ร้อยเอ็ด จำนวน 10 เครื่องต่อสัปดาห์ โดยเปิดให้บริการใน วัน จันทร์, พุธ, พฤหัสบดี, ศุกร์และเสาร์

ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 21,941 บาท/ปี เป็นอันดับ 66 ของประเทศ รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับภาคเกษตรกรรมมากที่สุด รองลงมาเป็นภาคการค้าส่งและการค้าปลีก

4.2 การจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี

ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ ก่อนวัยเรียน/ก่อนประถมศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลมี 68 ศูนย์การเรียน มีนักเรียน 2,718 คน กรมการศาสนา 97 ศูนย์การเรียน มีนักเรียน 5,433 คน การศึกษานอกโรงเรียน 20 ศูนย์การเรียน มีนักเรียน 91,424 คน กรมพัฒนาชุมชน 226 ศูนย์การเรียน มีนักเรียน 11,033 คน และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ 1 ศูนย์การเรียน มีนักเรียน 30 คน

การศึกษาในระบบ มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 โรงเรียน นักเรียน 677 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 566 โรงเรียน นักเรียน 38,099 คน สำนักงานการศึกษาเอกชน 14 โรงเรียน นักเรียน 6,070 คน กรมสามัญศึกษา 1 โรงเรียน นักเรียน 111 คน ระดับประถมศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 โรงเรียน นักเรียน 3,606 คน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 793 โรงเรียน นักเรียน 176,401 คน ของสำนักงานการศึกษาเอกชน 23 โรงเรียน นักเรียน 10,960 คน ระดับมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา 65 โรงเรียน นักเรียน 60,663 คน ระดับอาชีวศึกษาของสำนักงานการศึกษาเอกชน 5 แห่ง นักเรียน 3,898 คน ของกรมการศาสนาจำนวน 8 แห่ง นักศึกษา 10,687 คน กรมศิลปากร 1 แห่ง นักศึกษา 533 คน ในระดับอุดมศึกษา มีสถาบันราชภัฏร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ด้านศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี ในจังหวัดร้อยเอ็ดมีผู้นับถือพระพุทธศาสนา ร้อยละ 99.82 ของประชากรทั้งหมดของจังหวัด ผู้นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.15 ของประชากรทั้งหมด ผู้นับถือศาสนาอื่น ร้อยละ 0.003 ของประชากรทั้งหมด วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญของจังหวัดได้แก่ บุญผะเหวด จัดโนสัปดาห์แรกของเดือนมีนาคมของทุกปี บุญข้าวจี งานบุญคูณลาน งานประเพณีประจำปีของอำเภอปทุมรัตต์และอำเภอจังหาร งานบุญบั้งไฟ งานประเพณีประจำปีของอำเภอหนองพอก อำเภอพนมไพรและอำเภอสว่างแดนดิน งานประเพณีคืนเพ็ງเส็งประทีป (ลอยกระทง) การแห่เทียนเข้าพรรษา นอกจากนี้ชาวร้อยเอ็ดยังมีประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติเหมือนจังหวัดอื่นๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามจารีตประเพณีของชาวอีสานที่ปฏิบัติกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ คือ ประเพณีที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนตั้งแต่เกิดจนตาย ยึดถือจารีต “ฮีดสิบสอง กองสิบสี่” รวมทั้งราชพิธีและรัฐพิธีที่ทางราชการจัดขึ้น

4.3 ด้านการเมืองและการบริหาร

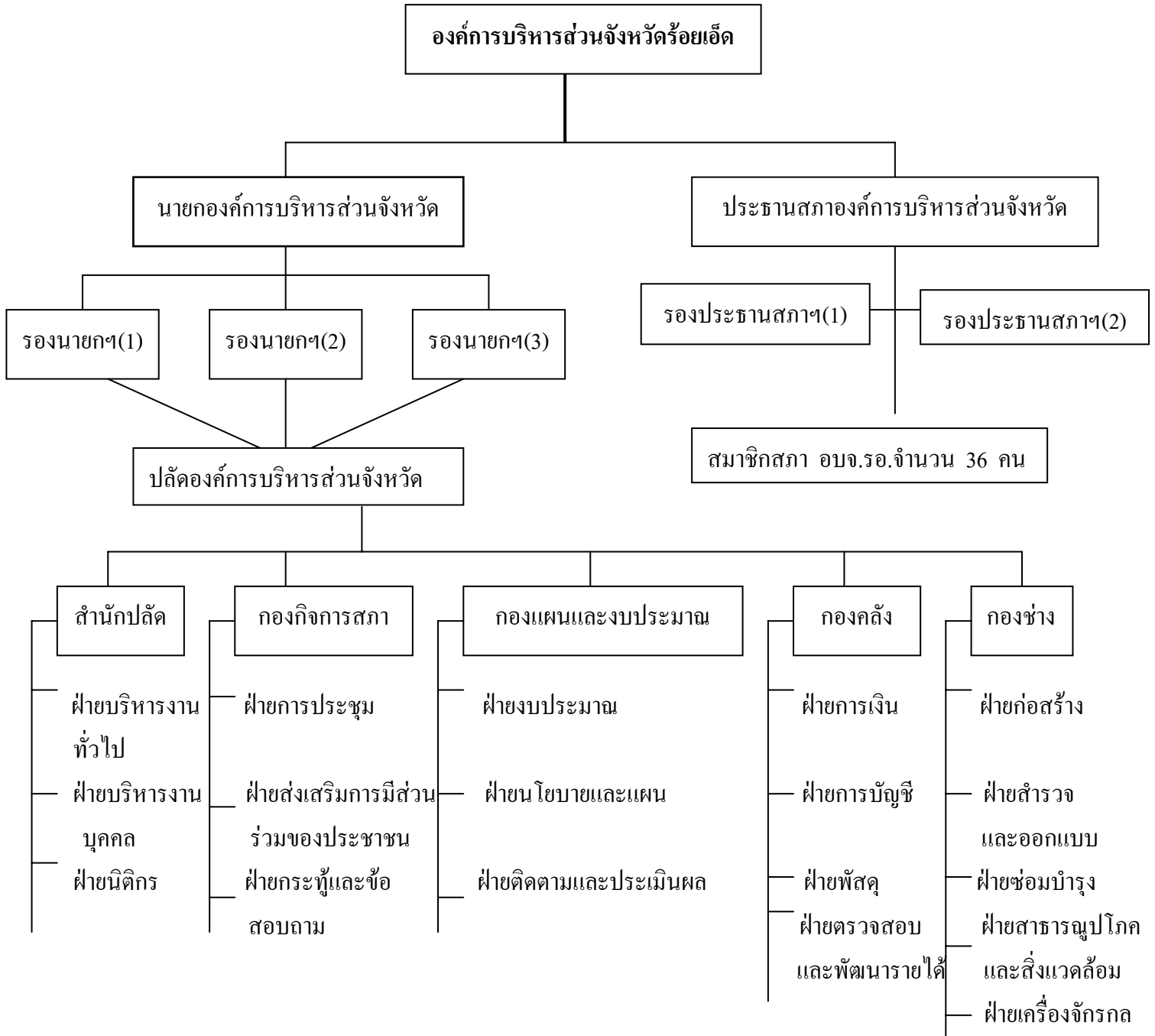
องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีฐานะเป็นนิติบุคคล เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ เขตจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

องค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแบ่งหน่วยราชการบริหารออกเป็น

- (1) สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (2) กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (3) กองแผนและงบประมาณ
- (4) กองคลัง
- (5) กองช่าง
- (6) กองอื่นๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบของ ก.จ.

ภาพที่ 1.2 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจวรรณกรรมและผลวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผลงานวิจัยที่ผ่านมาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนใหญ่ ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ค้นพบยังมีไม่มากนัก อย่างไรก็ตามผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในปัจจุบัน มีพอสังเขปดังนี้

จรัส ปัตตานัง (2541:บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น พบว่า บทบาทการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม อบต. ได้เข้าไปส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การประสานงานการจัดการศึกษา การประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษา สนับสนุนการศึกษาเด็ก เยาวชนและประชาชน ฝึกอบรมอาชีพ ในท้องถิ่นให้ความรู้เสียงตามสาย ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ด้านปัญหาการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมพบว่า งบประมาณไม่เพียงพอและล่าช้า ขาดความรู้ในการประชาสัมพันธ์ สมาชิกอบต. ยังขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ ขาดบุคลากรทางศาสนาที่มีความรู้สามารถเผยแพร่หลักธรรม ขาดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้คำปรึกษาด้านข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ควรจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ประสานงานการจัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษา ให้การสนับสนุนช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์แก่หน่วยงานการศึกษาจัดทุนการศึกษาให้นักเรียน สนับสนุนกีฬาเด็กและประชาชน ให้ความรู้เสียงตามสาย สร้างหลักสูตรวิชาชีพในโรงเรียน กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดและโรคเอดส์ จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัยก่อนเรียน เผยแพร่หลักธรรมทางศาสนาแก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนพิธีกรรมทางศาสนา บรรพชาสามเณรฤดูร้อนและอุปสมบทหมู่ จัดตั้งและส่งเสริมโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ช่วยเหลือวัดในการบูรณปฏิสังขรณ์ ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมตำบล จัดกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมในวันสำคัญ สรรหาบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ควรจัดสรรงบประมาณให้ อบต. เพิ่มขึ้นและให้ทันต่อการจัดทำข้อบังคับ เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเมื่อมีความพร้อม ควรให้ความเป็นอิสระแก่ อบต. ในการบริหาร

งบประมาณ ควรได้รับความร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาในท้องถิ่น ในการให้ ข้อมูล ปัญหา ความต้องการในการขอความช่วยเหลือ ควรกำหนดรูปแบบการดำเนินงานส่งเสริม วัฒนธรรมให้ชัดเจน ควรจัดบุคลากรที่มีความรู้ทางวัฒนธรรมมาให้คำปรึกษา

ศักดิ์ชัย นิรัฐทวิ (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างการบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยบุคคลและองค์กรได้แก่ คณะกรรมการ การศึกษาในระดับจังหวัด ระดับอำเภอหรือเขตซึ่งได้มาจากการสรรหา มีผู้อำนวยการศึกษา ทำ หน้าที่เป็นผู้กำกับ นิเทศและบริหารการศึกษา องค์กรระดับจังหวัดและอำเภอ คือสำนักงาน การศึกษาประจำจังหวัดและอำเภอ ผู้อำนวยการศึกษาได้มาจากการสมัคร องค์กรที่ทำหน้าที่คัดเลือก คัดเลือกชั้นสุดท้ายคือ สภาการปกครองเมือง การบริหารบุคคลจำแนกตามสังกัดของบุคลากรที่ ทำงานในโรงเรียนแห่งชาติของรัฐบาลกลาง โรงเรียนรัฐและโรงเรียนเอกชนบุคลากรในสังกัด โรงเรียนของรัฐจะสังกัดอยู่ที่ท้องถิ่น การเลื่อนตำแหน่งการโอนย้ายเป็นอำนาจของท้องถิ่น ครู มีสิทธิโอนย้ายได้ต้องสมัครกับโรงเรียนที่ตนเองต้องการการควบคุมคุณภาพดำเนินการโดยคณะ บุคคล ถ้าโรงเรียนใดมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่คาดหวัง รัฐจะจัดเงินอุดหนุนให้พัฒนาอื่นๆ ขึ้น

การบริหารการเงินมี 2 ประเภท คือ เงินอุดหนุนจากรัฐซึ่งมีประมาณร้อยละ 85 ของงบ การศึกษาท้องถิ่น และงบอันเกิดจากรายได้ของท้องถิ่น รัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจการตัดสินใจใน ส่วนที่เป็นกิจการภายในของตนได้อย่างอิสระ การบริหารงานวิชาการเป็นการทำงานเชิงประสาน เพื่อสร้างคุณภาพระหว่างองค์กรส่วนกลาง คือกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานระดับท้องถิ่น โดยส่วนกลางเป็นผู้กำหนดกรอบการดำเนินงานเป้าประสงค์และแนวทางของหลักสูตรอย่างกว้างๆ เพื่อให้ท้องถิ่นปรับให้เหมาะสมกับตนเองหลักสูตรนี้จะมีทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การปฏิรูป การศึกษาของเกาหลีใต้ ได้กำหนดภาพอนาคตของระบบการศึกษาอย่างชัดเจน กล่าวคือ เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สถานศึกษาทุกระดับมีอิสระในการดำเนินงาน ให้ความสำคัญในเรื่องของ ความเสมอภาคและเสรีภาพในการเลือกเรียน เน้นการฝึกเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการ การศึกษา เน้นความเป็นเลิศตามมาตรฐาน โลก

วีระเดช ชาดา (2543:บทคัดย่อ) การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการจัดการศึกษา ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น พบว่าสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นบทบาทการจัดการศึกษา ด้านการเลือกสรรวิทยากรและภูมิปัญญา ด้านการจัดการศึกษาอบรมและด้านการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดการศึกษาอบรม สมาชิก อบต. มีความคิดเห็นอยู่

ในระดับมากได้แก่ การส่งเสริมการศึกษาที่เน้นให้คนที่มีความสุข ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สุขภาพอนามัยและโภชนาการ การส่งเสริมการศึกษาที่เน้นให้คนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และการ ส่งเสริมการกีฬาในทุกระดับการศึกษา บทบาทการจัดการศึกษาด้านการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารสมาชิก อบต. มีความคิดเห็นในระดับมากได้แก่ 1) มีข้อมูลความรู้ข่าวสารที่เป็น ประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2) การให้ อบต. เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม อย่างแท้จริง 3) ข้อมูลข่าวสารมีความระเอียดชัดเจน 4) การประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ให้เกิดประโยชน์ 5) มีข้อมูลความรู้ข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน บทบาทการจัดการศึกษาด้านการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ สมาชิก อบต. มีความ คิดเห็นว่าสมควรจัดให้มากได้แก่ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมวิทยาการและ ภูมิปัญญาของชุมชน การจัดงานประจำปีที่ประชาสัมพันธ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอัน ดีงามของชุมชน การยกย่องเชิดชูผู้ที่มีความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ภูมิปัญญาของชุมชนการ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น และการส่งเสริมให้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่สามารถเป็นแหล่งสร้างรายได้ของชุมชน

กล้า ทองขาว (2546:69-89) ได้รายงานการวิจัยเรื่องระบบแผนงานเพื่อประสิทธิภาพการ บริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า แนวทางการพัฒนาระบบแผนงานการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน่าจะ ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบการกำกับควบคุมการใช้จ่าย งบประมาณของท้องถิ่น ระเบียบการบริหารงานบุคคล และควรกำหนดให้มีอัตรากำลังบุคลากร ด้านการศึกษาแก่ท้องถิ่น(อบต. หรือ อบจ.)ที่พร้อมจัดการศึกษา ตามแผนการถ่ายโอนอำนาจการ จัดการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในด้านงบประมาณ ควรปรับปรุงกฎหมายและระเบียบเกณฑ์และเปลี่ยนแปลงระบบ งบประมาณเป็นแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน ให้สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายกับผลลัพธ์ สามารถ จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะกลางได้ทั้งบนลงล่างและล่างขึ้นบน อบจ. ควรมีการ กำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณการพัฒนาท้องถิ่นให้มีอัตราส่วนของงบประมาณเพื่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตหรือการพัฒนาทางด้านสังคมมากขึ้น

แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมจะมีเสถียรภาพได้ จะต้องทำความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ยอมรับสถานะของแผนการศึกษาให้ผู้บริหารท้องถิ่นมี วิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม คือ สามารถเข้าใจหลักการมีความรู้และทักษะที่จะ จัดการกับปัญหาของการศึกษา มีเจตคติที่ดีต่องานการศึกษา และยอมรับว่าแผนงานการศึกษา คือ แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สำคัญยิ่งของท้องถิ่น แม้ว่าจะมีการเลือกตั้งผู้บริหารสูงสุดและ กรรมการสภาท้องถิ่นอาจจะเปลี่ยนไป แต่แผนจะเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เกิดความต่อเนื่อง

แผนการศึกษาเป็นแผนการสร้างความคุณภาพคน เป็นเรื่องที่ต้องมองการไกลและปฏิบัติให้ต่อเนื่อง วิธีการที่จะทำให้แผนทำได้สำเร็จจะต้องให้ประชาชน องค์กรประชาคม องค์กรชุมชน และ องค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมลงทุนในรูปแบบที่จะช่วยป้องกันการเมืองท้องถิ่นผิผืน เป็น กระบวนการที่ต้องใช้ภาคประชาสังคมเข้าร่วมผนึกกำลังเป็นองค์กรร่วมเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมกำกับตรวจสอบร่วมรับรู้ปัญหา เรียนรู้ประสบการณ์ ร่วมปรับปรุงแก้ไข และให้การ สนับสนุนการดำเนินงานการศึกษาของท้องถิ่น เป็นการสร้างข้อผูกพันให้ผู้บริหารท้องถิ่นว่าต้อง ให้ความสำคัญกับการศึกษา

ระบบบริการสาธารณะอื่นที่อาจบูรณาการเชื่อมโยงได้ดีกับระบบการศึกษา ศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่นและการกีฬา คือ การบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมเด็กและเยาวชน การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส การจัดบริการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ การดูแล รักษาสิ่งแวดล้อมและสวนสัตว์ การบูรณาการการศึกษา ศาสนา ศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น และการกีฬาให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการพันธกิจด้านอื่นๆ จะดำเนินการได้โดย การบูรณาการทิศทางการพัฒนา ไว้ในสาระของแผนที่ท้องถิ่นร่วมกันจัดทำ โดยมีการจัดทำแผน ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการหรือปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการปฏิบัติกิจกรรมของแผน ร่วมกัน มีการร่วมใช้ทรัพยากรใช้บุคคลร่วมกันทั้งภายในและระหว่างหน่วยงาน

ควรพัฒนาศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ ท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นมีระบบและเครือข่ายข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่จำเป็นทุกด้านให้เป็น ปัจจุบันพร้อมใช้ และสามารถเชื่อมโยงถึงกับได้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ หน่วยงานราชการภูมิภาคที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่น เช่น ระหว่าง อบจ. กับเทศบาล สำนักงานจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา รวมทั้งองค์กรภาคเอกชนเพื่อให้องค์กรทุก ภาคส่วนท้องถิ่นสามารถใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่ร่วมกันใน กระบวนการบริหารการพัฒนาของท้องถิ่น

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการ จัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบ กฎหมายและตามสภาพที่ได้ปฏิบัติจริง ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในระบบ การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในด้านบุคลากร งบประมาณ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ การ ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี การอำนวยความสะดวกและด้านอื่น ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ดีขึ้น ทั้งนี้มี ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการที่ควรได้ปรับปรุงให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถส่งเสริม

และสนับสนุนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถตอบสนอง
ความต้องการความจำเป็นของท้องถิ่นและสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างแท้จริง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าบทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีวิธีการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แหล่งข้อมูล

1.1 เอกสาร

- 1) พระราชบัญญัติ ระเบียบ กฎหมาย เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 2) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2544 – 2546
- 3) แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดประจำปี 2547

1.2 บุคคล

- 1) สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 4 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย
- 2) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการดังนี้

- 2.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสารโดยใช้แบบจداولการ
- 2.2 การสัมภาษณ์บุคคล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยใช้ผู้ศึกษาค้นคว้ามีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ดังนี้
 - 1) ศึกษาระเบียบ กฎหมายและคำร่าอื่นๆ ที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

2) สร้างแบบสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า เป็นคำถามปลายเปิดที่ครอบคลุมถึงบทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ปัญหาการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาและข้อเสนอแนวทางการจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ด้านการอำนวยความสะดวกและด้านอื่นๆ

3) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

4) แก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเสนอแนะ แล้ว นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิสภาการศึกษา สาขาการปกครอง และสาขาการศึกษานอกระบบ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูล จาก 2 ส่วนคือ

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

โดยการศึกษาพระราชบัญญัติ ระเบียบกฎหมายและคำรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2544 – 2546 และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปี 2547 โดยใช้แบบจรรยาการ

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น โดยขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์จากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่สุ่มมาและเลือกแบบเจาะจงระหว่าง 20 กรกฎาคม 2546 - 6 กันยายน 2546 และจัดบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตามรายการตามแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแผนงานและข้อบัญญัติ กฎหมาย พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ ที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง นำมาประมวลผลและวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเปรียบเทียบและอภิปรายผลในประเด็นข้อคำถามการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาค้นคว้าได้วิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นปัญหาที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ด้านบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

1.1 ด้านบุคลากร

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพบว่า การแบ่งหน่วยการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ออกเป็นส่วนอำนวยการ ส่วนกิจการสภาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนแผนและงบประมาณ ส่วนการคลังและส่วนช่าง สำหรับด้านการศึกษาไม่พบ ส่วนของงานการศึกษาอยู่ในโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ พ.ร.บ. อื่นๆที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้ระบุภารกิจสนับสนุนด้านบุคลากรไว้ชัดเจนมีเพียงแผนการกระจายอำนาจที่กำหนดให้ถ่ายโอนศูนย์เด็กเล็กจากกรมพัฒนาชุมชนและถ่ายโอนศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษาปี 2545

ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ยังไม่มีบุคลากรด้านการศึกษา เนื่องจากยังไม่ได้ตั้งส่วนการศึกษาไว้ในโครงสร้างการบริหารงาน บทบาทการส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากรจึงมีน้อย บุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยเป็นวิทยากร หรือครูพิเศษเฉพาะด้านที่ไปช่วยให้ความรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามโครงการต่างๆที่โรงเรียนขอความร่วมมือมา ในการพัฒนาบุคลากรครูในเขตพื้นที่จังหวัดได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดอบรมสัมมนา ศึกษาดูงานให้แก่โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนที่มีโครงการขอความร่วมมือมา ภารกิจจัดการศึกษาระดับอนุบาล 3 ขวบที่ได้รับโอนมาจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (เดิม) ศูนย์เด็กเล็กจากกรมพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดมีครูที่เลี้ยงจำนวน 9 คน องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีการนิเทศติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ (ทินกร จูริมาศ และ พิษิต ศิริสวัสดิ์ : การสัมภาษณ์ . 2546)

1.2 ด้านงบประมาณ

ภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านงบประมาณ ตามข้อบัญญัติแห่งกฎหมายระบุไว้ในพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหลายฉบับดังนี้ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ตามมาตรา 45 (3) สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น มาตรา 45 (5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 17 (2) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น มาตรา 17 (4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น มาตรา 17 (25) สนับสนุนช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุบทบาทไว้ตามมาตรา 9 (5) ให้ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา มาตรา 58 (1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่น ให้แก่การศึกษาและมีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากร ดังกล่าว โดยการสนับสนุนอุดหนุน และการใช้มาตรการลดหย่อนภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ในการส่งเสริมและสนับสนุนด้านงบประมาณในแต่ละปี ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเสนอข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามกรอบวงเงินรายได้รายรับและแผนพัฒนาประจำปี เพื่อเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบอนุมัติ การจัดตั้งงบประมาณจำเป็นต้องประสานกับ

สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อเสนอโครงการพัฒนาตามความต้องการจำเป็นของแต่ละพื้นที่เขตอำเภอ เพื่อกระจายการพัฒนาตอบสนองต่อความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละพื้นที่ในเขตจังหวัด ในส่วนภาพรวมได้จัดตั้งงบกลางไว้จำนวนหนึ่ง ให้อยู่ในอำนาจอนุมัติการใช้จ่ายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อทำให้เกิดการคล่องตัวในการใช้จ่ายงบประมาณและตอบสนองการพัฒนาท้องถิ่น (ทินกร จูริมาศ : การสัมภาษณ์ . 2546) จากการศึกษาข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพบว่า ได้จัดงบประมาณเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 1 แสดงงบประมาณรายจ่ายการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
ของ อบจ. ร้อยเอ็ด ปี 2544**

โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)	แผนงาน
1. ค่าใช้จ่ายในงานรัฐพิธี ราชพิธี และงานประเพณี	100,000	การศาสนาวัฒนธรรม และนันทนาการ
2. ค่าวัสดุในงานรัฐพิธี ราชพิธี และงานประเพณี	100,000	”
3. บูรณปฏิสังขรณ์พระพุทธรัตนมงคลมหามุนี	500,000	การศาสนา
4. ค่าวัสดุกีฬา	80,000	การศาสนาวัฒนธรรม และนันทนาการ
5. สร้างหอกระจายข่าวในเขตอำเภอเมืองและอำเภอ จตุรพักตรพิมาน	525,000	เคหะและชุมชน
6. ก่อสร้างถนน คสล. ในโรงเรียนบ้านโพธิ์ศรี	500,000	”
7. ปรับปรุงถนนลูกรังไปโรงเรียนบ้านนาแซง	85,540	”
8. ขุดสระเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคและการเกษตรใน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล	500,000	การเกษตร
รวม	2,390,450	

ที่มา ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2544

**ตารางที่ 2 แสดงงบประมาณรายจ่ายการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
ของ อบจ. ร้อยเอ็ด ปี 2545**

โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)	แผนงาน
1. ค่าวัสดุในการแข่งขันกีฬา	80,000	การศาสนา วัฒนธรรม
2. ค่าวัสดุการศึกษา	37,580	การศึกษา
3. ตู้แช่เย็นให้ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด	84,000	การศึกษา
4. เครื่องทำน้ำเย็นให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	32,000	การศึกษา
5. ครุภัณฑ์การเรียนให้มหาวิทยาลัย ลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด	129,000	งบกลาง
6. อุคหนุนโรงเรียนพลาญชัยพิทยาคมเพื่อ ตั้งวงโยธวาทิต	2,028,800	งบกลาง
7. ฝีกอบรมเด็กและเยาวชนเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด	100,000	สร้างความเข้มแข็งของชุมชน
8. จัดซื้อน้ำยาตรวจหาสารเสพติดใน ปัสสาวะเด็กและเยาวชน	100,000	สร้างความเข้มแข็งของชุมชน
9. สร้างศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติดใน โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม	1,000,000	การศึกษาและงบกลาง
10. อุคหนุน สกอ. โพนทองก่อตั้งสมัชชา ต่อต้านยาเสพติดในสถานศึกษา	15,000	สร้างความเข้มแข็ง
11. ค่าใช้จ่ายในการจัดงานประเพณีสมมา น้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป (ลอยกระทง)	500,000	การศาสนา วัฒนธรรม
12. ค่าใช้จ่ายในงานรัฐพิธี งานประเพณีต่างๆ	200,000	การศาสนา วัฒนธรรม
13. ค่าใช้จ่ายในการร่วมจัดงานประเพณีท้องถิ่น ระดับอำเภอ	200,000	การศาสนา วัฒนธรรม
14. อุคหนุนอำเภอเมยวดี จัดงานบุญพะแหวด	10,000	ค่าตอบแทน
15. อุคหนุนโครงการส่งเสริมและอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นไทยโรง เรียนสาขาวิทยา	10000	การศึกษา
16. ค่าใช้จ่ายประเพณีบุญคูณลานจังหวาร 45	17,000	งบกลาง

โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)	แผนงาน
17. จ้างเหมาประกอบอาหารกลางวันนักเรียน	485,800	ส่วนอำนวยการ
ในความรับผิดชอบเขต อบจ.	800,000	งบกลาง
18. ซื้ออาหารเสริม(นมยูเอชที)ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	256,255	การศึกษา
19. ต่อเติมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในโรงเรียนบ้านจิว	100,000	งบกลาง
20. สร้างอาคารเอนกประสงค์ ร.ร.บ้านแคน(วันครู2503)	26,600	งบกลาง
21. อุคหนุนโครงการล้อมรั้วโรงเรียนบ้านรอบเมือง (คุรุรัฐประชารักษ์)	554,600	เคหะและชุมชน
22. ก่อสร้างถนน คสล. ไปโรงเรียนบ้านนาแซง อ.เสลภูมิ		
23. ลานกีฬาอเนกประสงค์ คสล. บ้านอุ่มมาต. เหล่า หลวง อ. เกษตร	100,000	การศาสนา
24. ลานกีฬาอเนกประสงค์ คสล. หมู่ที่ 1 14 ตำบล โนนสวรรค์	550,000	การศาสนา
รวม	7,605,635	

ที่มา ข้อมูลผู้บังคับการบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2545

**ตารางที่ 3 แสดงงบประมาณรายจ่ายการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
ของ อบจ. ร้อยเอ็ด ปี 2546**

โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)	แผนงาน
1. ค่าวัสดุกีฬา	91,720	การศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ
2. ค่าวัสดุการศึกษา	37,000	การศึกษา
3. ค่าวัสดุสำรวจโครงการเมืองจำลอง	200,000	การศาสนา
4. อุดหนุนโรงเรียนในโครงการจัดตั้งวงศุริยางค์ โรงเรียนในอำเภอเกษตรวิสัย 11 โรงเรียน ๑ ละ 29850 บาท	328,350	งบกลาง
5. รมรงค์ต่อต้านยาเสพติดในสถานศึกษาใน อำเภอเมืองและอำเภอเมยวดี	510,000	สร้างความเข้มแข็งของชุมชน
6. จัดซื้อน้ำยาตรวจสอบสารเสพติดในปีสภาวะ	100,000	”
7. ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยา เสพติด ในสถานศึกษา	1,000,000	”
8. ค่าใช้จ่ายในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น	1,310,000	การศาสนา
9. อุดหนุนการจัดงานประเพณีกินเพ็งเส็ง ประทีป (ลอยกระทง)	500,000	”
10. อุดหนุนประเพณีบุญบั้งไฟตำบลหนองทัพ ไทย	30,000	”
11. อุดหนุนการแข่งขันกีฬานักเรียนเทศบาล ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ จังหวัดร้อยเอ็ด	200,000	การศึกษา
12. ติดตั้งพัดลมเพดาน โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม	248,100	งบกลาง
13. ก่อสร้างถนน คสล. จากแยกจากถนนเสลภูมิ - โพนทอง ถึงโรงเรียนบ้านนาแซง	1,000,000	การเคหะและชุมชน
14. ก่อสร้างถนน คสล. ภายในโรงเรียนเมือง โพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย และโรงเรียนบ้าน หนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย	497,000	การเคหะและชุมชน

โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)	แผนงาน
15. การปรับปรุงถนนลูกรังโรงเรียนบ้านหนองศรีทอง ต. โพธิ์ชัย อ. พนมไพร	540,000	การเคหะและชุมชน
รวม	6,592,170	

ที่มา ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546

1.3 ด้านวัสดุ อุปกรณ์

ภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านวัสดุอุปกรณ์ กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 (9) ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม มาตรา 17 (18) ส่งเสริมกีฬา จารีต ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น มาตรา 17 (25) การสนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 58 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม มาตรา 58 (2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม

บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ในการส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ มีข้อจำกัดด้านการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ตามภารกิจ ตามข้อบัญญัติของกฎหมาย (วีระชัย ศิริพานิช : การสัมภาษณ์. 2546) การสนับสนุนงบประมาณจะพิจารณาจากรายจ่ายงบกลางประเภทเงินสำรองจ่ายที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาอนุมัติใช้จ่ายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อนำมาจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา (ทินกร จูรี มาศ : การสัมภาษณ์ .2546) ดังตัวอย่าง กรณีอนุมัติเงินอุดหนุนโรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม ตามโครงการจัดตั้งวงโยธวาทิต จำนวน 2,028,800 บาท การจัดซื้อตู้แช่อาหาร เครื่องทำน้ำเย็น คอมพิวเตอร์ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนที่จัดอนุบาล 3 ขวบ ที่อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 116,000 บาท ในปีงบประมาณ 2546 ได้อุดหนุนโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย 11 โรงเรียน ตามโครงการจัดตั้งวงดุริยางค์โรงเรียน 328,350 บาท อุดหนุนโรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม ตามโครงการติดตั้งพัดลมเพดานห้องเรียนจำนวน 248,100 บาท (องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด : 2544-2546)

ข้อสังเกต การอุดหนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สถานศึกษาจะเสนอโครงการโดยความเห็นชอบของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ เพื่อขอรับการสนับสนุน ฝ่ายบริหารจะรวบรวมโครงการนำมาพิจารณาอนุมัติตามความจำเป็นเร่งด่วน โดยการกระจายการสนับสนุนทุกพื้นที่ (อุทาน ออมอด : การสัมภาษณ์. 2546)

1.4 ด้านแหล่งเรียนรู้

การส่งเสริมและสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ พ.ศ.2542 มาตรา 17 (20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ ซึ่งต่อมาแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถ่ายโอนภารกิจจากกรมศิลปากร (เดิม) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถ่ายโอนห้องสมุดประจำอำเภอ ห้องสมุดประจำจังหวัด ให้้องการบริหารส่วนจังหวัดในปี พ.ศ. 2545 โดยเลือกทำโดยอิสระ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคม โดยจัดกระบวนการการเรียนรู้ภายในสังคม เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการพัฒนาระหว่างชุมชน

แหล่งเรียนรู้ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด รับผิดชอบสนับสนุนดูแล คือ ห้องสมุดประจำจังหวัดและห้องสมุดประจำอำเภอ เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้สามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนที่มาใช้บริการ โดยอุดหนุนซื้อวัสดุอุปกรณ์ ปรับปรุง ต่อเติมเพื่อขยายการบริการให้มากขึ้น การมีส่วนร่วมในการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์จังหวัดร้อยเอ็ด การอุดหนุนการบูรณปฏิสังขรณ์ โบราณสถานต่างๆ ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ประสานกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด โดยการสร้างอุทยานพระเวสสันดรชาดก ที่บ้านเปลือยนอก ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ดใช้งบประมาณในการดำเนินการ 28 ล้านบาท เพื่อสอดคล้องกับงานประเพณีบุญผะเหวดของจังหวัด (สุนทร วงศ์ศรีมี : การสัมภาษณ์ .2546)

1.5 ด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณี

ภารกิจส่งเสริมสนับสนุนด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีตาม พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และฉบับที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2542

มาตรา 45 (7 ทวิ) บำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และกฎกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2541 ที่ออกตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ข้อ 11) ที่กล่าวไว้เช่นเดียวกับ พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ มาตรา 17 (18) การส่งเสริมกีฬา จารีตประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น นอกจากนี้ได้กำหนดภารกิจไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 29 ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรและการลงทุนด้วยงบประมาณการเงินและสินทรัพย์มาใช้เพื่อจัดการศึกษา

ในข้อบัญญัติงบประมาณการจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดทำแผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ เพื่อตั้งงบประมาณสำหรับใช้บูรณปฏิสังขรณ์วัด ศาสนสถานหลายแห่งกรณีวัดบูรพาภิราม การสืบทอดงานจารีตประเพณีของจังหวัด กรณี งานบุญชะเวศ งานพิธีคั้นเพ็งเส็งประทีป (งานลอยกระทง) ซึ่งจัดทำขึ้นทุกปี การสนับสนุน งบประมาณเพื่อจัดงานตามจารีตประเพณีและวัฒนธรรมในเขตอำเภอต่าง ๆ ตัวอย่าง ประเพณีบุญบั้งไฟ อำเภอพนมไพร อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอโพธิ์ชัย ประเพณีบุญคูณลานของอำเภอปทุมรัตต์ (อุทาน ออมอด : การสัมภาษณ์. 2546)

ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ส่งเสริมสนับสนุนการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณี โดยจัดใช้ในแผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ ในปีงบประมาณ 2544 บูรณปฏิสังขรณ์พระพุทธรูปมงคลหา มณี (พระเจ้าใหญ่) 500,000 บาท ค่าใช้จ่ายวัสดุในงานรัฐพิธี 200,000 บาท ในปีงบประมาณ 2545 สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดงานประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป (ลอยกระทง) 500,000 บาท ค่าใช้จ่ายในงานรัฐพิธี งานประเพณีต่าง ๆ 200,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการร่วมจัดงานประเพณีท้องถิ่นระดับอำเภอ 200,000 บาท อุดหนุนอำเภอเมยวดีจัดงานบุญชะเวศ 10,000 บาท อุดหนุน โครงการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นไทย โรงเรียนสามขาวิทยา 10,000 บาท ค่าใช้จ่ายประเพณีบุญคูณลานจังหวัด 170,000 บาทและในปีงบประมาณ 2546 ค่าใช้จ่ายในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น 1,310,000 บาท อุดหนุนการจัดงานประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป (ลอยกระทง) 500,000 บาท อุดหนุนประเพณีบุญบั้งไฟตำบลหนองทัพไทย อำเภอพนมไพร 30,000 บาท (องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2544 – 2546)

1.6 การอำนวยความสะดวกด้านการจัดการศึกษา

ภารกิจในด้านนี้ได้กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 45 (2) สนับสนุนสภาพตำบลและสภาองค์การบริหารท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่นอื่นใน

การพัฒนาท้องถิ่น พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ พ.ศ.2542 มาตรา 17 (2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น มาตรา 17 (25) การสนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดตั้งงบประมาณเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในแผนงานอุตสาหกรรมและโยธาแผนงานการเคหะและชุมชน เพื่อสร้างถนนลาดยางลูกรัง คอนกรีตและปรับปรุงถนน เพื่อให้การเดินทางไปโรงเรียนของนักเรียนและครูมีความสะดวกสบายขึ้น การสร้างถนนคอนกรีตในโรงเรียนหลายแห่ง การขุดบ่อกักเก็บน้ำในโรงเรียนต่าง เพื่อให้มีน้ำสำหรับใช้อุปโภคบริโภค และเพื่อการทำการเกษตรกรรมของโรงเรียน (ประสพสุข เสนานคร : การสัมภาษณ์ . 2547) ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ปี 2544 ได้มีโครงการก่อสร้างถนน ศสล. ในโรงเรียนบ้านโพธิ์ศรี 500,000 บาท ปรับปรุงถนนลูกรังไปโรงเรียนบ้านนาแซง 85,540 บาท ขุดสระเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคและการเกษตรในโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล 500,000 บาท ในปีงบประมาณ 2545 โครงการต่อเติมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนบ้านจิว อำเภोजังหาร 256,255 บาท สร้างอาคารอเนกประสงค์โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2530) 100,000 บาท อุดหนุนโครงการล้อมรั้วโรงเรียนบ้านรอบเมือง (คุรุรัฐประชาสรรค์) 26,600 บาท ก่อสร้างถนน ศสล. ไปโรงเรียนนาแซง อำเภอเสลภูมิ 554,600 บาท สร้างลานกีฬาอเนกประสงค์ ศสล. บ้านอู่เม่า ตำบลเหล่าหลวง อำเภอเกษตรวิสัย 100,000 บาท ก่อสร้างลานกีฬาอเนกประสงค์ ศสล. หมู่ที่ 1,14 ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอประทุมรัตน์ 550,000 บาท ปีงบประมาณ 2546 ก่อสร้างถนน ศสล. จากแยก จากถนนเสลภูมิ – โพนทอง ถึงโรงเรียนบ้านนาแซง 1,000,000 บาท ก่อสร้างถนน ศสล. ภายในโรงเรียนเมืองโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย และในโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย 497,000 บาท ปรับปรุงถนนลูกรังถึงโรงเรียนบ้านหนองศรี อำเภอพนมไพร 540,000 บาท (องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด 2544 – 2546)

1.7 การสนับสนุนด้านอื่น ๆ

ภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนด้านอื่น ๆ ตามข้อบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมาแล้ว ได้กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้ง พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ

บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้วทั้ง 7 ด้านนี้แล้ว ส่วนอื่น ๆ มีการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ไข

ปัญหาขาดแคลน โดยความร่วมมือของสถานีตำรวจในท้องที่ การจัดซื้อน้ำยาตรวจสอบสารเสพติดใน ปีสภาวะ ในเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษาการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดในโรงเรียน พลาญชัยพิทยาคม ตามโครงการ โรงเรียนสีขาวนำนักเรียนที่ติดสารเสพติดเข้าบำบัดฟื้นฟู สมรรถภาพ โดยความร่วมมือของผู้ปกครองและโรงเรียน นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วน จังหวัด ประชานสภาและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ยังมีบทบาทในการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยเป็นประธานกรรมการและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน สถานศึกษาหลายแห่งได้มีบทบาทในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการและระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา (ทินกร จูริมาศ และ พิชิต ศิริ สวัสดิ์ : การสัมภาษณ์ . 2546)

2 ด้านปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.1 ด้านบุคลากร

เป็นปัญหาที่สำคัญมากในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา เนื่องจากระเบียบกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ และภายในโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษา (พิชิต ศิริสวัสดิ์ : การสัมภาษณ์ . 2546)

2.2 ด้านวัสดุอุปกรณ์

เป็นปัญหาที่สำคัญมากประการหนึ่ง เนื่องจากระเบียบกฎหมายไม่กำหนดให้ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถกำหนดไว้ในแผนพัฒนาหรือข้อบัญญัติได้ จะจัดสรรให้เฉพาะหน่วยงานทาง การศึกษาที่ขอรับการสนับสนุนมาโดยผ่านสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำให้ สนับสนุนได้เพียงส่วนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ (วีระชัย ศิริพานิช : การสัมภาษณ์ . 2546)

2.3 ด้านงบประมาณ

มีปัญหาน้อย ปัญหาที่พบได้แก่ ความเป็นอิสระและอำนาจในการใช้จ่ายงบประมาณ งบประมาณ ในการพัฒนาทั้งจังหวัดมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา (พิชิต ศิริสวัสดิ์ : การสัมภาษณ์ . 2546)

2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้

มีปัญหาเล็กน้อย ปัญหาที่พบได้แก่ ความล่าช้าของการถ่ายโอนความรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ต่างๆมาให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สุนทร วงศ์ศรีมี : การสัมภาษณ์ .2546)

2.5 ด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี

ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี มีปัญหาน้อยมาก ปัญหาที่พบได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด มีพื้นที่กว้างใหญ่มาก มีศาสนสถาน วัฒนธรรม จารีตประเพณีที่หลากหลาย ทำให้การจัดงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอไม่ทั่วถึง (ทินกร จูริมาศ : การสัมภาษณ์ .2546)

2.6 ด้านการอำนวยความสะดวก

มีปัญหาอุปสรรคน้อย ปัญหาที่พบได้แก่ งบประมาณมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ พื้นที่ของจังหวัดมีขนาดใหญ่กว้างขวาง ทำให้ไม่สามารถจัดตั้งอำนวยความสะดวกได้ทั่วถึง และการไม่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับโอนเครื่องจักรกล จากสำนักงานเร่งพัฒนาชนบท (รพช. เดิม) แต่ยังไม่ได้รับโอนเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ค่าซ่อมบำรุง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้ (ประสพสุข เสนานคร;การสัมภาษณ์ .2546)

2.7 ด้านอื่น ๆ

มีปัญหาอุปสรรคด้านการสื่อสาร การประสานงาน การประสานความร่วมมือระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

3. แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

3.1 ด้านบุคลากร

องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จะเสนอจัดตั้งกองการศึกษาขึ้นในโครงสร้างการบริหารงาน เพื่อให้มีบุคลากรดูแลการศึกษา การวางแผนจัดการศึกษา การวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อรองรับภารกิจการถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (พิชิต ศิริสวัสดิ์ : การสัมภาษณ์ . 2546)

3.2 ด้านงบประมาณ

แนวทางในการดำเนินงานต่อไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จะจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา จากที่เคยให้การสนับสนุนในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 7,605,635 บาท ในปีงบประมาณ 2546 จำนวน 6,592,170 บาท ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดประจำปี 2547 กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาและวัฒนธรรมในชุมชนจำนวน 10,140,000 บาท เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพมากขึ้นและมีคุณภาพได้มาตรฐานใกล้เคียงกันทั่วทั้งจังหวัด (วีระชัย ศิริพานิช และพิชิต ศิริสวัสดิ์ : การสัมภาษณ์ . 2546)
(องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด;2547:143-145;)

3.3 ด้านวัสดุ อุปกรณ์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีแนวคิดที่จะพัฒนาสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3-4) ในเขตจังหวัดให้มีความใกล้เคียงกัน โดยร่วมกันหาจุดด้อยจุดเด่นประเมินศักยภาพของโรงเรียน แล้วร่วมมือกันกำหนดแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การสร้างอาคารสถานที่ เนื่องจากทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใกล้เคียงเพียงพอแล้ว จะดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนของจังหวัด ให้มีโอกาสเข้าใช้บริการการศึกษาที่ดีมีคุณภาพใกล้เคียงกันต่อไป (วีระชัย ศิริพานิช : การสัมภาษณ์ . 2546)

3.4 ด้านแหล่งเรียนรู้

แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดประชาชน เมื่อได้รับการถ่ายโอนภารกิจแล้วจะสนับสนุนให้เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดวัสดุอุปกรณ์และเชื่อมโยงเครือข่ายกับห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดทุกอำเภอให้สามารถสืบค้นข้อมูลและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญต่อไป การพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นจะปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งเสริมกลุ่มอาชีพในท้องถิ่นพัฒนาให้สามารถให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนโดยทั่วไป (สุนทร วงศ์ศรีมี และ ทินกร จูริมาศ : การสัมภาษณ์ .2546)

3.5 ด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีแนวทางที่จะส่งเสริมให้ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีของจังหวัดให้เป็นจุดเด่นของจังหวัด เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดและเป็นแหล่งเรียนรู้ มีแผนงานที่จะประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม เพื่อให้มรดกทางสังคมที่ดีงามนี้สืบสานจรรโลงให้คงอยู่และเจริญรุ่งเรืองต่อไป (อุทาน ออมอด : การสัมภาษณ์ .2546)

3.6 ด้านการอำนวยความสะดวก

การปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านถนน เพื่ออำนวยความสะดวกให้การเดินทางไปโรงเรียนของครูและนักเรียนมีความสะดวกปลอดภัยขึ้น เป็นงานที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการทุกปีงบประมาณ แนวทางต่อไปจะส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะสนับสนุนบุคลากรและเครื่องจักรกลเครื่องมือให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนเงินงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา (ประสพสุข เสนานคร : การสัมภาษณ์ .2546)

3.7 ด้านอื่น ๆ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3-4) ในเขตพื้นที่จังหวัด เป็นสถานศึกษาที่ปลอดภัยเสพติด ร้อยละ 100 เพื่อความเข้มแข็งของชุมชนและของคุณภาพของประชาชน ซึ่งในปัจจุบันดำเนินการนำร่องในโรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ได้มีการประชุมผู้ปกครอง คณะครู สาธารณสุข เพื่อร่วมมือวางแผนมาตรการ การดำเนินงานให้ครบวงจร โดยจัดให้มีการตรวจสอบเสพติดในนักเรียน และนำนักเรียนที่ติดสารเสพติดมาบำบัดฟื้นฟู ส่งเสริมให้พัฒนาตนเองและหารายได้โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสนับสนุนงบประมาณซื้อน้ำยาตรวจสอบเสพติด สร้างอาคารที่พักเพื่อบำบัดฟื้นฟูส่งเสริมให้หารายได้ จนทำให้โรงเรียนนี้ได้รับโล่รางวัลโรงเรียนสีขาวจากกระทรวงศึกษาธิการ แล้วจะนำรูปแบบวิธีดำเนินการขยายผลไปยังโรงเรียนอื่นที่มีปัญหาเสพติด เพื่อลดปัญหาเสพติดในสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (ทินกร จูริมาศ : การสัมภาษณ์ . 2546)

ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดทำแผนงานจัดตั้งโรงเรียนกีฬา ในสังกัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ศึกษารูปแบบการดำเนินการจากโรงเรียน

กีฬากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนกีฬาในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยความร่วมมือกับเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดและสำนักงานท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดร้อยเอ็ด จะรับสมัครนักเรียนที่มีทักษะความสามารถทางกีฬาทั้งชายและหญิง ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 (ช่วงชั้นที่ 2) รุ่นแรกประมาณ 40-50 คน เปิดสอนกีฬา 5 ประเภทกีฬา ได้แก่ ฟุตบอล ตะกร้อ เทนนิส วอลเลย์บอลและกอล์ฟ จัดให้เป็นโรงเรียนประจำ เรียนวิชาสามัญที่โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง เรียนกีฬา ฝึกกีฬาและพักผ่อนที่สนามกีฬากลางจังหวัดร้อยเอ็ด เปิดรับสมัครรุ่นแรกในราวเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม พ.ศ. 2546 ขณะนี้ดำเนินการปิดรับรุ่นแรกเข้าไปเรียนแล้ว (ทินกร จูรี มาศ : การสัมภาษณ์ .2546)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สรุปประเด็นในการศึกษาที่สำคัญจากการ
บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดย
ได้ดำเนินการตามลำดับ ตามหัวข้อต่อไปนี้ 1) วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า 2)
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 3) ผลการศึกษาค้นคว้า 4) อภิปรายผล และ 5) ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1.1 เพื่อศึกษาบทบาท การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาขององค์การบริหารส่วน
จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

2. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

2.1 แหล่งข้อมูล

2.1.1 เอกสาร

1) พระราชบัญญัติระเบียบ กฎหมาย เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทกา
ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

2) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 - 2546

3) แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปี พ.ศ. 2547

2.1.2 บุคคล

1) สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 4 คน โดยการสุ่ม
อย่างง่าย

2) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยการเลือกแบบเจาะจง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้า ดำเนินการดังนี้

2.2.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล

2.2.2 การสัมภาษณ์บุคคล โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้น
วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล จาก 2 ส่วนคือ

2.3.1 เก็บข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการส่งเสริมและการสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กงภูมหาย พระราชบัญญัติ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้อพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด เรื่องงบประมาณรายจ่าย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยใช้แบบจดรายการ

2.3.2 เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสารและจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล มาประมวลผลและวิเคราะห์เนื้อหาอภิปรายผลแบบพรรณนา

3. ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสามารถสรุปผลบทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดได้ดังนี้

3.1 บทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

3.1.1 ด้านบุคลากร ในระเบียบ กฎหมาย ไม่พบข้อกำหนดบทบาทหน้าที่ด้านนี้ไว้ ข้อบัญญัติและแผนงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดรวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ไม่พบโครงสร้างและแผนงานด้านการส่งเสริมสนับสนุนด้านนี้

3.1.2 ด้านงบประมาณ มีกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดบทบาทด้านนี้ชัดเจน มีแผนและข้อบัญญัติกำหนดไว้อย่างชัดเจนการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลได้ให้การสนับสนุนค่อนข้างมาก และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

3.1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ไม่พบข้อกำหนดบทบาทในด้านนี้ ในระเบียบ กฎหมายที่ชัดเจน การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อบัญญัติและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่าให้การสนับสนุนเป็นส่วนน้อย

3.1.4 ด้านแหล่งเรียนรู้ มีระเบียบ กฎหมายกำหนดไว้ชัดเจน การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อบัญญัติแผนงาน รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล มีการปฏิบัติเฉพาะส่วนที่รับผิดชอบและอยู่ในอำนาจดูแล

3.1.5 ด้านการทำนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี มีระเบียบกฎหมาย ข้อกำหนดบทบาทด้านนี้อย่างชัดเจน มีการดำเนินการตามข้อบัญญัติแผนงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างต่อเนื่อง การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่าส่วนมากให้ความสำคัญและให้การส่งเสริมสนับสนุนเป็นอย่างมาก

3.1.6 ด้านการอำนวยความสะดวก มีกฎหมาย ระเบียบกำหนดไว้อย่างชัดเจน การดำเนินการตามข้อบัญญัติและแผนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล พบว่าการดำเนินการค่อนข้างมาก

3.1.7 อื่น ๆ มีกฎหมาย ระเบียบกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ให้ดำเนินการได้ตามอิสระ การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อบัญญัติ แผนและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล พบมีการดำเนินการอย่างหลากหลาย

3.2 ปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

3.2.1 ด้านบุคลากร เป็นปัญหาที่สำคัญมากในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา เนื่องจากระเบียบกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ และภายในโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

3.2.2 ด้านวัสดุอุปกรณ์ เป็นปัญหาที่สำคัญมากประการหนึ่ง เนื่องจากระเบียบกฎหมายไม่กำหนดให้ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถกำหนดไว้ในแผนพัฒนาหรือข้อบัญญัติได้ จะจัดสรรให้เฉพาะหน่วยงานทางการศึกษาที่ขอรับการสนับสนุนมาโดยผ่านสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำให้สนับสนุนได้เพียงส่วนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

3.2.3 ด้านงบประมาณ มีปัญหาน้อย ปัญหาที่พบได้แก่ ความเป็นอิสระและอำนาจในการใช้จ่ายงบประมาณ งบประมาณในการพัฒนาทั้งจังหวัดมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

3.2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้ มีปัญหาน้อย ปัญหาที่พบได้แก่ ความล่าช้าของการถ่ายโอนความรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ต่างๆมาให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2.5 ด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี มีปัญหาน้อยมาก ปัญหาที่พบได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ดมีพื้นที่กว้างใหญ่มาก มีศาสนสถาน วัฒนธรรม จารีตประเพณีที่หลากหลาย ทำให้การจัดงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอไม่ทั่วถึง

3.2.6 ด้านการอำนวยความสะดวก มีปัญหาอุปสรรคน้อย ปัญหาที่พบได้แก่ งบประมาณมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ พื้นที่ของจังหวัดมีขนาดใหญ่กว้างขวาง ทำให้ไม่สามารถจัดสิ่งอำนวยความสะดวกได้ทั่วถึง และการไม่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับโอนเครื่องจักรกล จากสำนักงานเร่งพัฒนาชนบท (รพช. เดิม) แต่ยังไม่ได้รับโอนเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ค่าซ่อมบำรุง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้

3.2.7 ด้านอื่นๆ มีปัญหาอุปสรรคด้านการสื่อสาร การประสานงาน การประสานความร่วมมือระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

3.3 แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

3.3.1 ด้านบุคลากร จะเสนอให้จัดตั้งกองการศึกษา ในโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อรับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของจังหวัด

3.3.2 ด้านงบประมาณ เพิ่มงบประมาณในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตจังหวัด และให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานใกล้เคียงกันทั่วทั้งจังหวัด

3.3.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่เพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 3 – 4 ให้มีคุณภาพใกล้เคียงกัน

3.3.4 ด้านแหล่งเรียนรู้ จะเน้นพัฒนาห้องสมุดของจังหวัดและของอำเภอต่างๆ ให้มีความทันสมัยเชื่อมโยงเครือข่ายกับห้องสมุดอื่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่งเสริมอาชีพเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

3.3.5 ด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ส่งเสริมวัฒนธรรมจารีตประเพณีให้สืบทอดอย่างมั่นคง จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยความร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อให้คนในท้องถิ่นได้มีความรู้และตระหนัก ในคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมอันดีงาม

3.3.6 ด้านการอำนวยความสะดวก สนับสนุนเครื่องจักรกลและบุคลากรเพื่อให้ท้องถิ่นได้พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยให้องค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ประมาณเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา

3.3.7 ด้านอื่น ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตั้งโรงเรียนกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยความร่วมมือกับเทศบาลและสำนักงานการท่องเที่ยวและการกีฬาของจังหวัด

4. อภิปรายผล

จากการศึกษาบทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นที่น่าสนใจที่นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

4.1 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านบุคลากร

พบว่า ไม่มีระเบียบ กฎหมายกำหนด ไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบดูแลด้านการจัดการและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในองการบริหารส่วนจังหวัดมีปัญหาด้านระเบียบกฎหมายไม่เอื้ออำนวย แนวทางการดำเนินการต่อไปจะเสนอตั้งกองการศึกษาขึ้นในโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรเพื่อรับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัส ปัดตานัง (2541:บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ค้นพบว่า บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ขาดบุคลากรในด้านการศึกษา งานวิจัยของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ค้นพบว่า โครงสร้างการบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยบุคคลและองค์กร ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษาในระดับจังหวัดมีหน้าที่ นิเทศและบริหารการศึกษา องค์กรระดับจังหวัดและอำเภอคือสำนักงานการศึกษาประจำจังหวัดและอำเภอ การบริหารบุคคลจำแนกตามสังกัดของ

บุคลากรที่ทำงานในโรงเรียนแห่งชาติของรัฐบาลกลาง โรงเรียนรัฐและโรงเรียนเอกชน บุคลากรในโรงเรียนสังกัดของรัฐจะสังกัดอยู่ที่ท้องถิ่น การเลื่อนตำแหน่งการโอนย้ายเป็นอำนาจของท้องถิ่น การควบคุมคุณภาพดำเนินการโดยคณะบุคคลและงานวิจัยของ กล้า ทองขาว (2546:69 - 89) ได้รายงานการวิจัยเรื่องระบบแผนงานเพื่อประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ค้นพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบแผนงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน่าจะปรับปรุงกฎหมายระเบียบการบริหารงานบุคคล และควรกำหนดให้มีอัตรากำลังบุคลากรด้านการศึกษาแก่ท้องถิ่น(อบต. หรือ อบจ.) ที่พร้อมจัดการศึกษา ตามแผนการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านงบประมาณ

มีระเบียบ กฎหมายกำหนดชัดเจนในห้วงค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินการตามบทบาทจริงขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีแผนงาน โครงการและข้อบัญญัติที่จัดทำไว้อย่างชัดเจน ปัญหาที่สำคัญคืองบประมาณมีน้อยและมีความล่าช้าไม่ทันต่อการใช้จ่าย แนวทางการดำเนินการต่อไปจะเพิ่มงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส ปัดตานัง (2541: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ค้นพบว่า อบต. ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาอย่างหลากหลายเช่น การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การประสานงานการจัดการศึกษา การฝึกอบรมอาชีพ สนับสนุนด้านกีฬา อนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ปัญหาด้านงบประมาณที่พบได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอและมีความล่าช้า ข้อเสนอแนะได้แก่ ควรจัดสรรงบประมาณให้ อบต. เพิ่มขึ้นและให้ทันต่อการจัดทำข้อบังคับ ควรให้ความเป็นอิสระแก่ อบต. ในการบริหารงบประมาณ งานวิจัยของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ค้นพบว่า การบริหารการเงินมี 2 ประเภทได้แก่ เงินอุดหนุนจากรัฐบาลซึ่งมีประมาณ ร้อยละ 85 ของงบการศึกษาท้องถิ่นและงบอันเกิดจากรายได้ของท้องถิ่น รัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจตัดสินใจในส่วนที่เป็นกิจการภายในของตนได้อย่างอิสระ ถ้าโรงเรียนใดมีผลประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่คาดหวังรัฐจะจัดสรรเงินอุดหนุนให้พัฒนายิ่งขึ้น และงานวิจัยของ กล้า ทองขาว (2546:69 - 89) ได้รายงานการวิจัยเรื่องระบบแผนงานเพื่อประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ค้นพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบแผนงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ

เกณฑ์และเปลี่ยนแปลงงบประมาณเป็นแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานให้สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายกับผลผลิตและผลลัพธ์ สามารถจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะกลางได้ทั้งบนลงล่างและล่างขึ้นบน อบจ. ควรมีการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณการพัฒนาท้องถิ่นให้มีอัตราส่วนของงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพคุณภาพชีวิตหรือการพัฒนาทางด้านสังคมให้มากขึ้น

4.3 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์

พบว่า ระเบียบกฎหมายไม่ระบุชัดเจน การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามบทบาทจริงพบว่า มีเป็นบางส่วนตามที่สถานศึกษาขอความร่วมมือมา ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ระเบียบกฎหมายไม่เอื้ออำนวย ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้มีคุณภาพใกล้เคียงกันทั้งจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส ปัดตานัง (2541:บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ค้นพบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ควรจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ประสานงานการจัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาให้สนับสนุนช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์แก่หน่วยงานการศึกษา จัดทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน งานวิจัยของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ค้นพบว่า การปฏิรูปการศึกษาของเกาหลีใต้ได้กำหนดภาพอนาคตของระบบการศึกษาอย่างชัดเจนกล่าวคือ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สถานศึกษาทุกระดับมีอิสระในการดำเนินงานให้ความสำคัญในเรื่องความเสมอภาคและเสรีภาพในการเลือกเรียน เน้นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการศึกษา เน้นความเป็นเลิศตามมาตรฐานโลก และรายงานการวิจัยของ กกล้า ทองขาว (2546:69 - 89) เรื่องระบบแผนงานเพื่อประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ค้นพบว่าแนวทางการพัฒนาระบบแผนงานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน่าจะปรับปรุงกฎหมายและระเบียบการกำกับควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของท้องถิ่นให้ท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินงาน

4.4 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้

พบว่า มีระเบียบกฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจน ให้ดูแลพัฒนาปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ ให้ประชาชนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การปฏิบัติตามบทบาทจริงได้พัฒนาแหล่งเรียนรู้พัฒนาปรับปรุงห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ แต่มีน้อยแห่ง ปัญหาอุปสรรคคืองบประมาณน้อย

และมีพื้นที่การดำเนินการมาก แนวทางและข้อเสนอในการดำเนินการต่อไป จะพัฒนาห้องสมุดให้ทันสมัย ส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส ปัดตานัง (2541:บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ค้นพบว่า อบต. ได้เข้าไปส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ฝึกอบรมอาชีพในท้องถิ่น ให้ความรู้เสียงตามสาย ข้อเสนอแนะ อบต. ควรจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัยก่อนเรียน จัดตั้งและส่งเสริมโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมตำบล งานวิจัยของวีระเดช ซาตา (2543:บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในอำเภอซำสูง จังหวัดขอนแก่น ค้นพบว่า บทบาทการจัดการศึกษาในด้านการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ สมาชิก อบต. มีความเห็นว่าสมควรจัดให้มากได้แก่ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมวิทยาการภูมิปัญญาของชุมชน การยกย่องเชิดชูผู้มีความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ภูมิปัญญาของชุมชน การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่น และการส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถเป็นแหล่งสร้างรายได้ของชุมชน และกล้า ทองขาว (2546:69 – 89) ได้รายงานการวิจัยเรื่อง ระบบแผนงานเพื่อประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ค้นพบว่า ระบบบริการสาธารณะอื่นที่อาจบูรณาการเชื่อมโยงได้ดีกับระบบการศึกษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่นและการกีฬา คือ การบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมเด็กและเยาวชน การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส การจัดบริการห้องสมุด จัดบริการพิพิธภัณฑ์ จัดบริการหอจดหมายเหตุ จัดบริการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และสวนสัตว์

4.5 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี

พบว่า มีระเบียบกฎหมายระบุไว้อย่างชัดเจน การปฏิบัติตามบทบาทจริงขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ปรากฏในแผนงานโครงการและข้อบัญญัติ โดยเฉพาะแผนงานการศึกษา วัฒนธรรมและนันทนาการ ปัญหาอุปสรรคได้แก่พื้นที่ในการปฏิบัติกว้างมากและเงินงบประมาณมีน้อย ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมและสนับสนุนจะร่วมมือกับสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ในเรื่องศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีเพื่อให้เยาวชน ประชาชน มีความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมอันดีงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส ปัดตานัง (2541:บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและ

วัฒนธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ค้นพบว่า อบต. ได้เข้าไปส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ปัญหาที่พบได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอและล่าช้า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเผยแพร่ได้ ด้านข้อเสนอแนะ ควรเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนาแก่นักเรียนนักศึกษาเยาวชนและประชาชน พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา จัดตั้งและส่งเสริมโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ บรรพชาสามเณรคูร์อื่น อุปสมบทหมู่ ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นตั้งศูนย์วัฒนธรรมตำบล ช่วยเหลือวัดในการบูรณปฏิสังขรณ์ จัดกิจกรรมในวันสำคัญทางประเพณีวัฒนธรรม สรรหาบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ และ งานวิจัยของวีระเดช ชาติ (2543:บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ค้นพบว่า ด้านการจัดการศึกษาอบรมสมาชิก อบต. มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากได้แก่ การส่งเสริมการศึกษาที่เน้นให้เป็นคนที่มีความสุข ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและโภชนาการ การส่งเสริมการศึกษาที่เน้นให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และการส่งเสริมการศึกษาในทุกระดับการศึกษา บทบาทในด้านการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ สมาชิก อบต. มีความคิดเห็นว่าสมควรจัดให้มากได้แก่ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมวิทยาการและภูมิปัญญาของชุมชน การจัดงานประจำปีที่ประชาสัมพันธ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน การยกย่องเชิดชูผู้ที่มีความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ภูมิปัญญาของชุมชน

4.6 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวก

พบว่า มีระเบียบกฎหมายกำหนดชัดเจนถือเป็นหน้าที่ การดำเนินการตามบทบาทนี้ในสภาพจริงได้จัดทำโครงการในแผนพัฒนา และข้อบัญญัติในแผนงานอุตสาหกรรมและโยธา ปัญหาอุปสรรคได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ พื้นที่ของจังหวัดมีขนาดใหญ่ ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมต่อไป องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะสนับสนุนเครื่องจักรกลและบุคลากรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นสนับสนุนวัสดุ งบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของกล้า ทองขาว (2546:69-89) เรื่องระบบแผนงานเพื่อประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ค้นพบว่า ระบบบริการสาธารณะอื่นที่อาจบูรณาการเชื่อมโยงได้ดีกับการศึกษา ศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นและการกีฬา คือ การบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมเด็กและเยาวชน การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี

คนชราและผู้ด้อยโอกาส การจัดบริการห้องสมุด จัดบริการพิพิธภัณฑน์ จัดบริการหอจดหมายเหตุ จัดบริการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและสวนสัตว์ โดยการบูรณาการทิศทางการพัฒนาไว้ในสาระของแผนที่ท้องถิ่นร่วมกันจัดทำ โดยมีการจัดทำแผน ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการหรือปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการปฏิบัติกิจกรรมของแผน ร่วมกัน มีการใช้ทรัพยากรใช้บุคลากรร่วมกันทั้งภายในและระหว่างหน่วยงาน ควรพัฒนาศูนย์ ข้อมูลท้องถิ่นให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่น มีระบบและเครือข่ายข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่จำเป็นทุกด้านให้เป็นปัจจุบันพร้อมใช้และ สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการภูมิภาคที่ตั้ง อยู่ในท้องถิ่น เช่นระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลกับสำนักงานจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา รวมทั้งองค์กรภาคเอกชน เพื่อให้องค์กร ท้องถิ่นทุกภาคมีส่วนสามารถใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูล และสารสนเทศที่มีอยู่ร่วมกับใน กระบวนการบริหารการพัฒนาของท้องถิ่น

4.7 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านอื่นๆ

มีระเบียบกฎหมายกำหนดให้ดำเนินการอย่างกว้างๆ การดำเนินการตามบทบาทที่ ปฏิบัติจริงขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเสพติด ในสถานศึกษา การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในฐานะกรรมการสถานศึกษา การระดม ทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคที่พบได้แก่ ความล่าช้าในการถ่ายโอนภารกิจ การจัดการศึกษา การถ่ายโอนการสาธารณะอื่นๆ และการประสานงาน การประสานความร่วมมือ กับสถานศึกษา ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมแก้ไข และลดปัญหาเสพติดในหมู่เยาวชนและนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษา นอกจากนี้้องค์การ บริหารส่วนจังหวัดจะจัดตั้งโรงเรียนกีฬาที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของตนเองขึ้น

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้า จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีปัญหา อุปสรรค ในด้านข้อจำกัดของ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และมีงบประมาณน้อยไม่เพียงพอที่จะส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพดังนั้น

5.1.1 รัฐบาลควรส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความอิสระ มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ โดยปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.1.2 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดควรจัดสรรงบประมาณด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถจัดการศึกษาของจังหวัดให้มีคุณภาพดีและใกล้เคียงกัน

5.1.3 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดควรเพิ่มบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยเป็นผู้ริเริ่ม เป็นผู้นำในการส่งเสริมให้มากกว่าที่จะคอยเป็นผู้สนับสนุนการจัดการศึกษาโดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการในการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผลและการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการ

5.1.4 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดควรจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขึ้นมาในโครงสร้างการบริหารงานขององค์กร เพื่อให้มีบุคคลที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

5.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

5.2.1 ควรศึกษารูปแบบ วิธีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

5.2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต่อบทบาทการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กล้า ทองขาว รายงานการวิจัย เรื่อง **ระบบแผนงานเพื่อประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา สภาการศึกษา 2546
- กองทัพ เคลือบพนิชกุล และ คณะ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 -2546 สำนักภูมิบัณฑิต บางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ ฯ 2544
- เกษม พริ้งจำรัส. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เขตอำเภอปทุมรัตน์ : สัมภาษณ์ 6 กันยายน 2546
- จำรัส ปัดตานัง “ **การศึกษาปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น**” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2541
- ชูศักดิ์ เทียงตรง **การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย** โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ ฯ 2518
- ทินกร จูริมาศ. นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เขตอำเภอเมือง : สัมภาษณ์ 23 กรกฎาคม 2546
- ประทวน คงฤทธิศึกษาการ **ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น** เอกสารการศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2525
- ประหยัด หงส์ทองคำ **การปกครองท้องถิ่นไทย** ไทยวัฒนาพานิช กรุงเทพฯ ฯ 2526
- ประสพสุข เสนานคร. ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เขตอำเภอพนมไพร : สัมภาษณ์ 20 สิงหาคม 2546
- พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล “ **การปกครองท้องถิ่นและพื้นฐานการพัฒนาประชาธิปไตย กรณีศึกษาสภาตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร**” วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัธยมศึกษา ศาสตร์ 2532
- พิชิต ศิริสวัสดิ์. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด : สัมภาษณ์ 6 กันยายน 2546
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก (สิงหาคม) หน้า 76 – 80
- ลิขิต ธีรเวคิน **การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท** รายงานเสนอต่อสมคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทยและมูลนิธิ Friedrieh Ebert คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ 2535
- วิญญู อังคนาร์ักษ์ “ **แนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น** ” อัดสำเนา 2519

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วีระชัย ศิริพานิช รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เขตอำเภอเมือง : สัมภาษณ์ 17 สิงหาคม 2546
- วีระเดช ชาดา “ การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในกิ่งอำเภอซำสูง จังหวัดขอนแก่น ” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2543
- ศักดิ์ชัย นิรัญทิวี รายงานการศึกษา เรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2543 พิมพ์ครั้งที่ 1 หน้า 88
- สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี **แผนปฏิบัติการ** : การกำหนดขึ้นการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2545 (อัดสำเนา)
- สุนทร วงศ์ศรีมี สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน : สัมภาษณ์ 13 สิงหาคม 2546
- อุทัย บุญประเสริฐ รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพฯ 2542
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ”** งบประมาณรายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 ”
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ”** งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 ”
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด **แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด** ประจำปี 2547

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

**ตารางแสดงความหนาแน่นของประชากร รายอำเภอ/กิ่งอำเภอ ลำดับความหนาแน่นของ
ประชากร ปี 2544**

ลำดับที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร	พื้นที่	เฉลี่ย	ความหนาแน่น
1	เมืองร้อยเอ็ด	153,230	495.75	-	309
2	จังหาร	48,231	162.94	-	296
3	กิ่ง อ. เชียงขวัญ	28,149	130	-	216
4	ธวัชบุรี	69,771	346.02	-	1851
5	กิ่ง อ. พุ่งเขาหลวง	24,582	164.06	-	183
6	ศรีสมเด็จ	38,960	217.67	-	179
7	เกษตรวิสัย	100,381	580.13	-	173
8	อาจสามารถ	75,326	454.44	-	166
9	กิ่ง อ. หนองฮี	26,047	165.37	-	157
10	พนมไพร	76,478	485.96	-	157
11	เสลภูมิ	124,757	792.34	-	157
12	จตุรพักตรพิมาน	81,655	521.98	-	156
13	โพนทอง	107,581	719.15	-	149
14	ปทุมรัตต์	52,313	356.90	-	146
15	โพธิ์ชัย	56,112	394.31	-	142
16	โพธิ์ทราย	27,174	215.85	-	126
17	เมยวดี	22,329	180.59	-	124
18	เมืองสรวง	23,902	209.44	-	114
19	หนองพอก	64,411	599.47	-	107
20	สุวรรณภูมิ	118,200	1,107.04	-	107
	รวม	1,319,589	8,299.46	เฉลี่ย	159

ที่มา แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปี 2547 หน้า 9

เขตการปกครอง

จังหวัดร้อยเอ็ดแบ่งการปกครองออกเป็น 17 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ 192 ตำบล 2,412 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 17 เทศบาล และ 186 องค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

ตารางแสดงหน่วยการปกครองจังหวัดร้อยเอ็ดปี 2546

ที่	หน่วยการปกครอง	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล เมืองฯ	เทศบาล ตำบล	อบต.
1	อำเภอเมืองร้อยเอ็ด	14	193	-	1	-	14
2	อำเภอเกษตรวิสัย	13	174	-	-	2	13
3	อำเภอดุสิตรพีमान	12	143	-	-	1	12
4	อำเภอรวิชัย	12	147	-	-	2	11
5	อำเภอปทุมรัตต์	8	96	-	-	1	8
6	อำเภอพนมไพร	13	160	-	-	1	13
7	อำเภอโพนทอง	14	190	-	-	1	14
8	อำเภอสุวรรณภูมิ	15	194	-	-	1	15
9	อำเภอเสลภูมิ	18	235	-	-	1	16
10	อำเภอหนองพอก	9	118	-	-	1	9
11	อำเภออาจสามารถ	10	138	-	-	1	10
12	อำเภอเมืองสรวง	5	49	-	-	1	3
13	อำเภอโพธิ์ชัย	9	112	-	-	2	8
14	อำเภอโพนทราย	5	58	-	-	1	5
15	อำเภอเมยวดี	4	43	-	-	-	4
16	อำเภอศรีสมเด็จ	8	82	-	-	-	8
17	อำเภอจังหาร	8	110	-	-	-	8
18	กิ่งอำเภอเชียงขวัญ	6	66	-	-	-	6
19	กิ่งอำเภอหนองฮี	4	54	-	-	-	4
20	กิ่งอำเภอทุ่งเขาหลวง	5	50	-	-	-	5
21	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	-	-	1	-	-	-
22	เทศบาล	-	-	-	1	16	-
23	องค์การบริหารส่วนตำบล	-	-	-	-	-	186
	รวม	192	2,412	1	1	16	186

การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษา ก่อนวัยเรียน/ก่อนประถมศึกษา นอกกระบวนการโรงเรียน

กรม/สังกัด	อบต.	กรมศาสนา	การศึกษานอกโรงเรียน	กรมพัฒนาชุมชน	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
จำนวนศูนย์/ที่จัดการศึกษา	68	97	20	226	1
นักเรียน	2,718	5,433	91,242	11,033	30
ครู/ผู้ดูแลเด็ก	150	255	4	518	3

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

- สถาบันราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวนครู 58 คน จำนวนนักศึกษา 1083 คน
คณะที่ทำการสอน
1) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2) ศิลปศาสตร์ 3) บริหารธุรกิจ 4) สาขาวิชาการศึกษา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวนครู 30 คน จำนวนนักศึกษา 1618 คน
คณะวิชาที่เปิดสอน
1) มนุษยศาสตร์ 2) ศาสนาและปรัชญา 3) บริหารธุรกิจ 4) มานุษยวิทยา
5) ศึกษาศาสตร์ 6) ศาสนศาสตร์ (ระดับปริญญาโท รับเฉพาะภิกษุ สามเณร)
- มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย จำนวนครู 24 รูป/คน จำนวนนักศึกษา 281 รูป
คณะที่เปิดสอน
1) สาขาศาสนาและปรัชญา วิชาเอก ศาสนา
2) สาขาวิชารัฐศาสตร์การเมืองการปกครอง วิชาเอก รัฐศาสตร์

ที่มา แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปี 2547 หน้า 23

ข้อมูลการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2546

สังกัด	ท้องถิ่น	สพช.	สช.	สศ.	ศน.	ศก.	รวม
ระดับก่อนประถมศึกษา							
1. จำนวนโรงเรียน	5	566	14	1	-	-	586
2. จำนวนห้องเรียน	22	1,808	169	13	-	-	2,012
3. จำนวนนักเรียน	677	38,099	6,070	111	-	-	44,846
4. จำนวนครู- อาจารย์	21	1,560	228	13	-	-	-
ระดับประถมศึกษา							
1. จำนวนโรงเรียน	7	793	23	-	-	-	823
2. จำนวนห้องเรียน	116	8,226	305	-	-	-	8,647
3. จำนวนนักเรียน	3,606	176,401	10,960	-	-	-	190,967
4. จำนวนครู- อาจารย์	160	9,332	460	-	-	-	9,952
ระดับมัธยมศึกษา							
1. จำนวนโรงเรียน	-	-	-	65	-	-	65
2. จำนวนห้องเรียน	-	-	-	1,637	-	-	1,637
3. จำนวนนักเรียน	-	-	-	60,663	-	-	60,663
4. จำนวนครู- อาจารย์	-	-	-	2,665	-	-	2,665
ระดับอาชีวศึกษา							
1. จำนวนโรงเรียน	-	-	5	-	8	1	14
2. จำนวนห้องเรียน	-	-	99	-	360	17	476
3. จำนวนนักเรียน	-	-	3,899	-	10,687	533	15,119
4. จำนวนครู- อาจารย์	-	-	187	-	403	73	663
จำนวนโรงเรียน	12	1,359	42	66	8	1	1488
จำนวนห้องเรียน	138	10,034	573	1,650	360	17	12,772
จำนวนนักเรียน	4,283	214,500	20,929	60,774	10,687	533	311,595
จำนวนครู- อาจารย์	181	10,892	875	2,678	403	73	13,280

- ท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) สพช. (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ)
 ศส.(กรมสามัญศึกษา) อศ.(กรมอาชีวศึกษา) สช.(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน)
 ศก.(กรมศิลปากร) ศน.(กรมศาสนา) กศน.(กรมการศึกษานอกโรงเรียน)

รายจ่ายตามแผนงาน
งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 ให้ตั้งจ่ายเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น
51,148,925 บาท โดยแยกรายละเอียดได้ดังนี้

ด้าน / แผนงาน	งบประมาณปี 2544
ก. ด้านบริหารทั่วไป	
1. แผนงานบริหารทั่วไป	21,276,650
2. แผนงานรักษาความสงบภายใน	20,00
ข. ด้านบริการชุมชนและสังคม	
1. แผนงานเคหะและชุมชน	1,465,795
2. แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	110,000
3. แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	917,500
ค. ด้านเศรษฐกิจ	
1. แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	9,140,740
2. แผนงานการเกษตร	1,040,000
3. แผนงานการพาณิชย์	215,000
ง. ด้านการดำเนินงานอื่น	
1. แผนงานงบบกลาง	4,263,240
รวมทั้งสิ้น	51,148,925

ที่มา ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่าย ประจำปี
 งบประมาณ พ.ศ. 2544 หน้า 10

แสดงการจ่ายตามแผนงาน
ในด้านรายจ่ายประจำปี 2545 ตั้งจ่ายไว้ในยอด 89,080,446 บาท โดยแยกประเภท
รายจ่ายดังนี้

ด้าน / แผนงาน	งบประมาณปี 2545
1. ด้านบริการทั่วไป	
1.1 แผนงานบริหารงานทั่วไป	24,978,720
1.2 แผนงานรักษาความสงบภายใน	20,000
2. ด้านบริการชุมชนและสังคม	
2.1 แผนงานเคหะและชุมชน	11,800,008
2.2 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	1,315,000
2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	4,080,000
2.4 แผนงานการศึกษา	1,903,635
3. ด้านเศรษฐกิจ	
3.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	12,219,820
3.2 แผนงานการเกษตร	2,198,963
3.3 แผนงานการพาณิชย์	90,000
4. ด้านการดำเนินงานอื่น	
4.1 แผนงานงบกลาง	30,474,300
รวม	89,080,446

ที่มา ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่าย
ประจำปี พ.ศ. 2545 หน้า 4-5

แสดงการจ่ายตามแผนงาน
ด้านรายจ่ายประจำปี 2546 ตั้งจ่ายไว้ในยอด 138,188,113 บาท โดยแสดงรายจ่ายตาม
แผนงานดังนี้

ด้าน / แผนงาน	งบประมาณ
1. ด้านบริการทั่วไป	
1.1 แผนงานบริหารงานทั่วไป	27,482,739
1.2 แผนงานรักษาความสงบภายใน	20,000
2. ด้านบริการชุมชนและสังคม	
2.1 แผนงานเคหะและชุมชน	
2.2 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	28,126,030
2.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	2,180,000
2.4 แผนงานการศึกษา	2,281,720
2.5 แผนงานสังคมสงเคราะห์	1,237,000
3. ด้านเศรษฐกิจ	
3.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	
3.2 แผนงานการเกษตร	13,154,840
3.3 แผนงานการพาณิชย์	9,044,800
4. ด้านการดำเนินงานอื่น	
4.1 แผนงานงบกลาง	90,000
	54,570,984
รวม	138,188,113

ที่มา ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่องงบประมาณรายจ่าย ประจำปี
 พ.ศ. 2546 หน้า 4

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

ที่ ทม 1307/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 เมษายน 2546

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสุรเกียรติ์ จิตะฐาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายทวี วงศ์นาค นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง บทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การปกครองท้องถิ่น ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.5033566

โทรสาร.5033567440

ที่ ทม 1307/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 เมษายน 2546

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณชัยยุทธ มังศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายทวี วงศ์นาค นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง บทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การปกครองท้องถิ่น ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.5033566

โทรสาร.5033567440

ที่ ทม 1307/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 เมษายน 2546

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสุวรรณภูมิ
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายทวี วงศ์นาค นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง บทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การศึกษานอกกระบบ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.5033566

โทรสาร.5033567440

ที่ ทม 1307/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 เมษายน 2546

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสิงห์โคกดงมันเหล่างามวิทยาคม
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายทวี วงศ์นาค นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง บทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.5033566

โทรสาร.5033567440

ที่ ทม 1307/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 เมษายน 2546

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดธาตุ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายทวี วงศ์นาค นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง บทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.5033566

โทรสาร.5033567440

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1307/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 เมษายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

เนื่องด้วย นายทวิ วงศ์นาค นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทด้านการส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก แผนงานข้อมูลบัญชี งบประมาณ และการสัมภาษณ์สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ ข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลาและรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร.5033566

โทรสาร.5033567440

ภาคผนวก ง

แบบกรอกข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

แบบกรอกข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ นางกิ่งทอง ชื่นสามพราน
 สถานที่ทำงาน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสุวรรณภูมิ
 วุฒิทางการศึกษา ปริญญาโท (ศศ.ม.) การศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ประสบการณ์/ความชำนาญ ผู้บริหาร 9 ปี, หัวหน้าฝ่ายแผนงาน,การวิจัยเชิงคุณภาพ
2. ชื่อ นายประสิทธิ์ ศักดิ์คำดวง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดธาตุ อำเภอเกษตรวิสัย สพท. รอ.2
 วุฒิทางการศึกษา ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์/ความชำนาญ ผู้บริหารโรงเรียน 10 ปี
3. ชื่อ นายชาญยุทธ บุศเนตร
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสิงห์โคกคงมันเหล่างามวิทยาคม อำเภอเกษตรวิสัย สพท. รอ.2
 วุฒิทางการศึกษา ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์/ความชำนาญ ผู้บริหารโรงเรียน 23 ปี กรรมการประเมินผู้บริหารโรงเรียน
4. ชื่อ นายสุรเกียรติ์ จิตะฐาน
 สถานที่ทำงาน สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
 สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
 วุฒิทางการศึกษา นบ., ศศ.บ.(รัฐศาสตร์), ศศ.ม. (สังคมวิทยา)
 ประสบการณ์/ความชำนาญ อาจารย์พิเศษด้านการปกครองท้องถิ่น
5. ชื่อ นายชัยยุทธ มังศรี
 สถานที่ทำงาน สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
 สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
 วุฒิทางการศึกษา นิติศาสตร์บัณฑิต(นบ.), ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(นโยบายและการวางแผน)
 ประสบการณ์/ความชำนาญ กรรมการแผนงานสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก จ
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

บทบาทด้านการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

- ✦ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความ ต้องการภายในท้องถิ่น (ม.41)
- ✦ พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เทศบาล เมืองพัทยา กทม. อบต. และ อบจ. มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมการฝึก และการประกอบอาชีพ (ยกเว้นเฉพาะ อบจ.) การจัดการศึกษา การบำรุง ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม ส่งเสริมกีฬา พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส (ม.16,17,18)

1. อบจ. ของท่านมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านต่างๆ ต่อไปนี้ อย่างไร

1.1 การส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากร

.....

.....

.....

.....

1.2 การส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

.....

1.3 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์

.....

.....

.....

.....

1.4 การส่งเสริมสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

1.5 การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี

.....
.....
.....
.....

1.6 การส่งเสริมสนับสนุนการอำนวยความสะดวก

.....
.....
.....
.....

1.7 การส่งเสริมสนับสนุนด้านอื่นๆ

.....
.....
.....
.....

2. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้ง 7 ด้าน มีปัญหา อุปสรรค อย่างไร

2.1 การส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากร

.....
.....
.....
.....

2.2 การส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ

.....
.....
.....

2.3 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์

.....
.....
.....
.....

2.4 การส่งเสริมสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

2.5 การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี

.....
.....
.....
.....

2.6 การส่งเสริมสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวก

.....
.....
.....
.....

2.7 การส่งเสริมสนับสนุนด้านอื่นๆ

.....
.....
.....
.....

3. แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้ง 7 ด้าน ของ อบจ. ของท่าน
มีลักษณะอย่างไร

3.1 การส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากร

.....
.....
.....
.....

3.2 การส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ

.....
.....
.....
.....

3.3 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์

.....
.....
.....
.....

3.4 การส่งเสริมสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

3.5 การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี

.....
.....
.....
.....

3.6 การส่งเสริมสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวก

.....
.....
.....
.....

3.7 การส่งเสริมสนับสนุนด้านอื่นๆ

.....
.....
.....
.....